EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 133, 15 Kasım '95

Seçimler ve sermaye düzeni

Türkiye'nin çürümüş ve kokuşmuş kapitalist düzeni bugün yeni bir genel seçim dönemi içindedir. 24 Aralık'ta yapılması kesinleşmiş bulunan genel seçimler, gerçekleşme şekli bakımından şimdiden tartışmalı durumdadır. Yaratacağı sonuçlar yönünden ise, herhangi bir çözüm vaadetmek bir yana, mevcut çözümsüzlüğe yeni boyutlar ekleyeceği bizzat bir kısım düzen mensubu tarafından dile getirilmektedir.

Tartışmalı bir "baskın seçim"

Ani olarak gündeme getirilen ve "baskın seçim" olarak nitelenen erken genel seçim kararı, yasal çerçeve bakımından mevcut anayasaya bile aykırıdır. Buna rağmen, bir özel savaş kurumu olarak işleyen Anayasa Mahkemesi, hukuksal gerekleri değil fakat düzenin içinde bulunduğu sıkışmışlığı gözeterek, seçimlerin iptali başvurusunu reddetmiştir. Bu, 24 Aralık seçimlerinin sonuçlarını, düzen hukuku açısından daha şimdiden tartışmalı hale getirmiştir.

Herşeyden önce bu seçimler, Kürt seçmen kitlesinin önemli bir bölümünü fiilen seçim dışı bırakmaktadır. Kirli savaş yoluyla zorla yerinden yurdundan göç ettirilmiş seçmen kitleleri, gittikleri yerlerde kütüklere kaydedilmedikleri için seçim hakkından fiilen yoksun bırakılmışlardır. Bu açık olgu, kirli savaş ortamı, özel tim ve korucu çetelerinin zorbalığı ve hileleri ile de birlikte düşünüldüğünde, Kürt seçmenlerin önemli bir bölümünün 24 Aralık seçimlerinden dışlanması anlamına gelmektedir. Bile bile tercih edilen amansız kış koşullarının özellikle Kürdistan'da seçimlere katılım üzerindeki sınırlayıcı etkisini de bunlara eklemek gerekir.

Öte yandan, anayasadaki son değişikliklerle seçmen yaşı 18'e indirildiği ve Avrupa'daki TC vatandaşlarına oy hakkı tanındığı halde, 24 Aralık seçimlerinde bu iki kategorideki seçmenler de oy kullanamayacaklardır. Birinci kategoridekilerin baskın seçim nedeniyle kütüklere kaydedilmemiş olmalarından dolayı ve ikinci kategoridekilerin ise oy kullanması (yine baskın seçimler nedeniyle) fiilen olanaklı olmadığı için... Bunlara bir de ülke ve iller düzeyindeki yüksek oranlı barajların yarattığı sorunlar eklenebilir. (Anayasa Mahkemesi bölge barajlarının Anayasaya aykırı olduğunu belirttiği halde bu barajlar konularak seçimlere gidilmektedir.)

Özetle 24 Aralık seçimleri, mevcut Anayasa'nın biçimsel eşitlik ilkelerinin bile kaba bir ihlaline dayalı olarak gerçekleşecektir.

Öte yandan, 24 Aralık'ta yapılacak seçimlere yalnızca bir aydan biraz fazla bir süre var. Buna rağmen düzen partileri seçim kampanyalarını henüz başlatmış değiller. Bu dikkate değer olgu, erken genel seçimin bir başka yönüne ışık tutmaktadır. Dört yıllık bir aradan sonra ve önümüzdeki beş yıl için yapılacak bir genel seçimde, düzen partileri kitlelerin karşısına çıkmaktan adeta korkuyorlar. Doğrusu bunda haksız da değiller. Zira bu partiler kitlelere inandırıcı herhangi bir şey vaadetme olanağından yoksundurlar. Bugün burjuva siyaset sahnesinde yığınlar nezdinde güç ve çözüm odağı olarak görülebilen herhangi bir parti yoktur. Geride kalan dönem tüm düzen partilerini temel politikalarda birbirine eşitlemiş ve onları geniş seçmen kitleleri önünde itibarsızlaştırmıştır. Bu, birbirine yaklaşan ve tümü de %20'nin altında kalan ya da ancak bir kaç puan üstüne çıkabilen bir

oy desteği (parçalanması) olarak yansıyor seçmen tercihlerine.

Dolayısıyla, şimdiden tartışmalı bir seçim ve bu seçime güçsüz ve iddiasız katılan düzen partileri gerçeği ile karşı karşıyayız. Bu tablo, 24 Aralık seçimlerinin bunalım içindeki düzen için çözüm olmak bir yana, yeni bir bunalım etkeni olarak rol oynayacağının somut bir göstergesidir.

Her zaman göstermelik olarak kalmış olsalar da, seçimler, parlamento ve siyasal partiler gibi kurumların bugün bu denli işlevsizleşmesinin gerisinde, Türkiye kapitalizminin onyıllardır süren bunalımının bugün vardığı yer yatmaktadır. Düzen sözcülerinin bile "Cumhuriyet tarihinin en büyük krizi" olarak adlandırdıkları durum, yalnızca ekonominin değil, politika, ideoloji, kültür vb., toplum yaşamının tüm alanlarını saran çok yönlü, çok boyutlu bir bunalım ve çözümsüzlüğün ifadesidir. Bu çözümsüzlük bugün öyle bir noktaya varmıştır ki, güya "milli irade"yi beş yıl için belirleyecek bir seçim, biçimsel bakımdan dahi bir işlev yerine getiremez olmuştur.

Yapısal bunalım içinde asalak bir düzen

Toplumsal yaşamın tüm alanlarını sarmış bir bunalım, sistemin tıkandığının ve iflas ettiğinin göstergesidir. Türkiye'nin kapitalist düzeni tıkanmış ve iflas etmiştir. Bu düzen bugün ekonomik cephede, batakta bir borç ve rant ekonomisidir. Politik cephede, gitgide daha çok çıplak zora başvurarak varlığını sürdüren, parlamentonun ve siyasi partilerin biçimsel işlevini bile yerine getiremedikleri, faşist-militarist bir asker polis rejimidir. İdeolojik cephede iflas, moral ve kültürel cephede ise bir çöküntü ve kokuşmuşluk egemendir mevcut düzene.

Türkiye'nin kapitalist düzeni, sonuçları toplum yaşamının her alanında kendini en çıplak biçimde gösteren yapısal bir bunalım içindedir. 30-40 yıllık bir geçmişi olan bu bunalım, gerçekte, aynı dönemi kaplayan hızlı kapitalist gelişmenin öteki yüzü olarak kendini göstermiştir.

Türkiye'de İkinci Dünya Savaşı sonrasını izleyen hızlı kapitalist gelişmeye, bu gelişmenin kendine özgü yapısından kaynaklanan ve çok geçmeden çok yönlü sonuçlarıyla kendini gösteren bir bunalım eşlik etti. Bu maddi temel üzerinde, Türkiye'nin son 30 yılı gerçek manada bir siyasal istikrarsızlık dönemi olarak yaşandı. Baskı ve sömürü düzenine karşı büyük kitlesel kaynaşma ve mücadele dönemlerini, bunların ABD emperyalizmi tarafından bizzat yönlendirilen faşist askeri darbelerle ezilmesi dönemleri izledi. Türkiye'nin son 30 yılına, düzenin yapısal istikrarsızlığının dolaysız kanıtlarını oluşturan bu sosyal-siyasal çalkantılar, devrimci yükseliş ve karşı-devrimci bastırma evreleri damgasını vurdu.

'50'li yıllarda hızlanan kapitalist gelişme, ülke kaynaklarının emperyalizme peşkeş çekilmesi, çalışan sınıfların yarattığı değerlerin emperyalizmle kader birliği etmiş bir avuç asalak tarafından sistematik biçimde sömürülüp yağmalanması demekti. Bu süreç ülkeyi her alanda emperyalist kölelik ağlarıyla kuşattı ve ortaya bugün batağa saplanmış bir borç ekonomisi çıkarttı. Ancak dış borçlarla dönen bir ekonomi çarkı ve ödendikçe artan bir ağır dış borç yükü, Türkiye kapitalizminin yıllardır yaşamakta olduğu kısır döngünün en belirgin çizgilerinden biri oldu.

Türkiye kapitalizminin dış cephesinde, sürekli döviz kıtlığı, sürekli ödemeler dengesi açıkları ve bunları karşılamak için sürekli dış borçlanma vardır. Bu yapısal bozukluk kendini iç cephede sürekli bütçe açıkları, bunları karşılamak için sürekli iç borçlar ve müzmin bir yüksek enflasyon olarak üretmektedir. Bu yapısal kriz öğelerinin sürekli ürettiği ekonomik ve sosyal fatura ise, "istikrar politikaları" adı altında uygulanan İMF reçeteleriyle, her zaman işçi sınıfına ve emekçilere ödettirilmektedir. Bu ise, sürekli büyüyen bir işsizlik, ardı arkası kesilmeyen zamlar, sürekli düşürülen ücretler, maaşlar ve taban fiyatları demektir. Emekçi kitlelerin sürekli ağırlaşan yoksullaşması, yaşam koşullarının günden güne kötüleşmesi demektir. Çalışan sınıfların omuzlarına bindirilen ağır vergilerle oluşturulan devlet bütçesinden, eğitim, sağlık ve kültür hizmetlerine ayrılan

payların sürekli azaltılması demektir.

Mevcut kokuşmuş düzenin ekonomik ve sosyal çarkı, onyıllardır böyle işlemektedir. Bunun bugün yarattığı sonuçlar ise ortadadır. Türkiye bugün uluslararası mali sermaye için bir "ucuz işgücü cenneti"dir. Uluslararası bankalar için, borçlar yoluyla elde edilen muazzam vurgunlar ülkesidir. Emperyalist tekeller, özellikle de silah tekelleri için, kârlı bir pazar alanıdır. Yine Türkiye, bir avuç asalaktan oluşan ve uluslararası mali sermayeye göbekten bağlı bulunan tekelci burjuvazi için, bir vurgun ve soygun, görülmemiş bir lüks ve sefahat ülkesidir. Aşırı sömürü ve kaynakların açgözlülükle yağması, bu sınıfa bir kaç on yılda muazzam bir ekonomik güç ve servet kazandırdı. 24 Ocak Kararları'yla birlikte Türkiye kapitalizminin bir faiz ve rant ekonomisine dönüşmesi, bu sınıfın asalak karakterini daha belirgin hale getirdi. Türkiye, paradan para vuran, spekülasyonlarla, borsa ve finans dalavereleriyle, hayali ihracat, banka kredileri ya da devlet ihalelerindeki hırsızlık ve yolsuzluklarla sürekli zenginleşen, mafyalaşan bir zenginler ülkesi haline geldi. Toplumda "gelir dengesi" altüst oldu. Bugün Türkiye (ki bu yıllardır böyle) servet-sefalet kutuplaşması bakımından dünyanın en kötü ülkelerinden biri durumundadır. Ulusal gelirin dörtte üçü kâr, faiz ve rant gelirlerine, yani bir avuç asalaktan oluşan egemen sınıfa akmaktadır.

Özel savaş aygıtına dayalı faşist bir diktatörlük rejimi

Gelir dağılımı uçurumunun derinleştiği, çalışan sınıfların yoksulluğunun katmerleştiği, çalışabilir nüfusun neredeyse yarısının işsiz ya da gizli işsiz olduğu, halkın sağlık, eğitim, kültür, konut vb. temel sorunlarının ağırlaştığı bir ülkede, egemen sınıf ancak zorla ve yalanla yönetebilir. Yapılan da budur. Çalışan sınıfların sosyal muhalefetini iki askeri darbeyle ezen sermaye düzeni, gelinen yerde, artık çıplak bir asker-polis rejimine dönüşmüştür. Seçimlerin işlevsizleşmesi, parlamentonun tamamen itibarsızlaşması, siyasal partilerin politika üreten ve uygulayan kurumlar olarak değil de birer dar çıkar şebekesi gibi iş görmesi bu açıdan şaşırtıcı değildir. Bu, rejimde militaristleşmenin öteki yüzüdür. Düzen artık parlamentosunu ve elbette ardından hükümetini, kontr-gerillacılar, polis şefleri, DGM yargıçları ve general eskilerinden oluşturma hazırlığındadır. 24 Aralık seçimlerinin belki de en dikkate değer yönü tam da budur ve eğer başarılabilirse, asıl işlevi de bu olacaktır.

Bu, bir sürecin vardığı noktadır. '60'lı yılların ikinci yarısında ezilen sınıfların sosyal-siyasal muhalefeti kendini belirgin biçimde gösterdiği andan itibarendir ki, devlet aygıtını buna göre yeniden düzenlemek ve tahkim etmek, işbirlikçi tekelci burjuvazi (ve özellikle onun gerisindeki asıl yönlendirici güç olan ABD emperyalizmi) için temel bir kaygı ve hedef oldu. Bu doğrultuda ilk düzenleme ve uygulamalar daha 12 Mart'ta gerçekleştirildi. Fakat '70'li yılların ikinci yarısındaki büyük kitle mücadeleleri bunların bir çoğunu boşa çıkardı. 1974-1980 döneminin devrimci kitle hareketi fiilen bir dizi demokratik hak ve özgürlüğü kullanabilir bir güce ulaşınca, devleti bir özel savaş aygıtı olarak yeniden düzenlemek ve tahkim etmek işi, asıl olarak 12 Eylül'de gerçekleştirildi. Kürt halkının özgürlük başkaldırısını ezme çabası ise, bu aygıtı çıplak bir baskı, terör ve zulüm makinası haline getirdi. Öylesine ki, Kürdistan bir yana, bugünün Türkiye'sinde, 12 Eylül döneminde bile görülemeyen türden devlet terörü uygulamaları yaşanabilmektedir. Sistematik yargısız infazlar ile ardı arkası kesilmeyen kayıplar bunun en açık örnekleridir.

Stratejik iç ve uluslararası hedeflere dayalı olan 12 Eylül'ün temel amaçlarından biri, devletin militarist-bürokratik aygıtını kendi içinde pekiştirmekten öte, medya, üniversiteler, sendika merkezleri vb. bir dizi kurum ve örgütü de bu aygıtın uyumlu bileşenleri haline getirerek genişletmekti. 12 Eylül bunu önemli ölçüde başardı; devleti genişletip büyüttü. Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşın ihtiyaçları ise, bu genişlemeye akıl almaz boyutlar ekledi. Siyasal partilerden spor kulüplerine kadar burjuva siyasal-sosyal ve kültürel yaşamın öteki bir dizi kurumu da peşpeşe devletin organik uzantılarına dönüştürüldüler. Bu

arada, 12 Eylül öncesinde, devlet denetiminde olsalar da kısmen özerk bir yapı olarak iş gören MHP'nin faşist terör ve cinayet çeteleri de, Özel Tim, Çevik Kuvvet vb. yollarla, aynı aygıtın resmi kurumları haline getirildiler. Böylece faşist çetelere yasal bir statü kazandırıldı.

Böylesine bir muazzam genişleme yaşayan sermaye devleti, bugün her alanda ve her bakımdan, tam bir özel savaş aygıtı olarak işlemektedir. Kontrgerilla bu aygıtın beyni, ruhu ve karar mekanizmasıdır. Devletin "çelik çekirdeği" sayılan kontrgerilla çetesi, resmi planda MGK üzerinden iş görmektedir. MGK, geçmişte generaller aracılığıyla Genelkurmayın ağırlık oluşturduğu ve denetim altında tuttuğu bir "anayasal kurum"du. Yeni dönemde MİT, siyasal polis şefleri ve Olağanüstü Hal Valisini de fiilen kapsayarak, kontrgerillanın daha dolaysız bir üssü haline geldi. Artık gerçek bir yasama organı olarak iş görmektedir. Parlamento onun emirleriyle formaliteleri yerine getiren göstermelik bir kurumdan başka birşey değildir. Dahası, Kanun Hükmünde Kararnameler uygulaması çıkalı beri, parlamentonun bu göstermelik işlevi bile önemli ölçüde ortadan kalkmıştır. MGK artık, tam bir denetim altına aldığı hükümetlerle daha dolaysız bir biçimde iş görmektedir.

Yasaması ve yürütmesi böylece MGK denetiminde olan özel savaş aygıtını, yargıda ise DGM'ler tamamlamaktadır. Bir çok DGM savcısı ve yargıcının MİT ve kontrgerilla mensubu olduğu ise artık bilinmektedir. Şimdi MHP adayı olan Ankara DGM Başsavcısı bu olgunun kamuoyu önündeki simgesiydi.

Yineliyelim ki bu tablo, doğuşundan beri güdümlü ve göstermelik olan parlamento ve siyasal partiler rejiminin bugün neden artık tümden iflas ettiğini, işlevsizleştiğini de anlatmaktadır. Aynı şekilde, 12 Eylül sonrasında hep ani olarak gündeme getirilen seçimlerin neden artık tümüyle göstermelik hale geldiğini de...

Siyasal ve sosyal yaşamın tüm alanlarına nüfuz eder hale getirilen bu özel savaş aygıtının, halkın sırtından oluşturulan devlet bütçesi ile halkın sırtından ödenen dış ve iç borçların büyük bir bölümünü yutması da, bu durumda şaşırtıcı değildir. Meclise sevk edilen 1996 mali yılı bütçesinde, militarist aygıta tam 481 trilyon lira ayrılmıştır. Bu rakam hakkında bir fikir edinebilmek için, aynı bütçede sağlık için ayrılan miktarın yalnızca 19 trilyon lira olduğunu hatırlatmak yeterlidir. Kürdistan'da sürdürülen kirli savaşın resmi rakamlardan daha büyük meblağlar yuttuğu, orduya, MİT'e ve siyasal polise "ek ödenekler"le yeni kaynaklar aktarıldığı da bilinmektedir.

Kokuşmuş sermaye düzeni, çalışan yığınların iliklerine kadar sömürülmesini, yoksulluğun ve işsizliğin katmerleşmesini, halk sağlığı ve eğitiminin bir "yük" olmaktan çıkarılmasını, bir politika olarak benimsemiş bulunmaktadır. Aynı şekilde, aynı kokuşmuş düzen, kaynakların emperyalist tekellere ve yerli asalaklara peşkeş çekilmesini, bugün için özelleştirmenin bunun etkili araçlarından biri olarak kullanılmasını bir politika olarak benimsemiş bulunmaktadır. Bunlar İMF reçeteleridir ve uygulanmasında tüm düzen partileri hemfikirdirler. Böyle olunca, elbetteki devlet bütçesinin, borç ve faiz ödemeleri ile kredi ve devlet ihaleleri yoluyla tekellere peşkeş çekilen kısmından geriye kalanı, baskı ve terör aygıtının işleyişine ve tahkimatına ayrılacaktır. Bu işin doğasına uygundur. Sömürü ve sefaletin yığınlarda yaratacağı tepkileri ve yolaçacağı mücadeleleri dizginlemenin temel bir koşuludur bu.

Elbetteki bu tek koşul değildir. Baskı ve terör aygıtlarını propaganda ve uyuşturma aygıtlarıyla da tamamlamak gerekir ki, düzen bunun gereklerini de özenle yerine getiriyor. Başta medya olmak üzere özel savaş aygıtının organik uzantısı durumunda bulunan ve hükümetler tarafından cömertçe yemlenen tüm "modern" propaganda ve ideoloji aygıtlarını bir yana bırakıyoruz. Tekelci sermaye, bunları dinsel gericiliğin resmi ve gayrı-resmi aygıtlarıyla tamamlıyor. Tarikatlar toplum yaşamımızı zehirli bir ağ gibi sarmıştır. ABD emperyalizminin akıl hocalığı ve doğrudan yönlendirmeleri sonucunda, bu gericilik yuvaları gitgide meşrulaştırılıyor. Dahası, "sivil toplum örgütleri" adı altında, bu ortaçağ kalıntısı oluşumlara "demokratik" bir paye ve statü bile kazandırılmaya çalışılıyor.

Sermaye düzeninin bu konudaki politikası hakkında bir fikir edinebilmek için, devlet

aygıtının resmi bir kurumu olan Diyanet İşleri Başkanlığına bakmak bile yeterlidir. 1996 Bütçesi'nden sağlığa 19 trilyon ve üniversitelere 16 trilyon ayıran devlet, bir resmi gericilik ağı olarak iş gören Diyanete tam 21 trilyon lira ayırıyor. Ki bu paranın tamamı yalnızca 76 bin kişilik resmi "din adamları" ordusunun maaş giderleri içindir. Dolayısıyla bu kurumun gerici icraatları için her yıl olduğu gibi bu yıl da "ek ödenekler"le sağlanacak kaynaklar bunun dışındadır. Öyle anlaşılıyor ki, devlet şimdi bu gerici ağa düzen hizmetindeki Alevi ağalarını da dahil etmek istiyor.

"Kaynak yok" diyerek özelleştirmelere giden, işçileri ya sokağa atan ya da sefalet ücretlerine mahkum eden bir düzenin, eldeki kaynakları kullanma tarzı işte böyledir. Ve yineliyoruz, o bunda tümüyle tutarlıdır. Emperyalizmle kader birliği etmiş asalak bir sınıfa dayanan ve yapısal bir kriz içinde debelenen bir düzen, başka türlü davranamaz. İMF reçeteleriyle çalışan sınıfları yoksulluğa itenler, onları kontrol altında tutmak için de, baskı ve terör aygıtlarıyla propaganda ve uyuşturma aygıtlarını en iyi biçimde beslemek ve tahkim etmek zorundadırlar. Zora ve yalana dayalı olarak ayakta kalmanın en doğal gerekleridir bunlar.

Kokuşmuş bir cumhuriyet: Sermayenin kontrgerilla cumhuriyeti

Komünistler bir yıl önce, resmi adı TC olan burjuva cumhuriyetin kuruluşunun 71. yılı vesilesiyle, şunları yazmışlardı:

"Dün 'Kurtuluş Savaşı' içinde doğan cumhuriyet, bugün bir halkın kurtuluş mücadelesini boğmak için emperyalist dünyaya uşaklıkta her türlü sınırı aşabiliyor. Dün modern burjuva gelişmenin ihtiyaçları doğrultusunda şeriatçılığı kaldıran cumhuriyet, bugün büyük kentlerin yoksullarıyla Kürdistan'ın köylülerini kontrol altında tutabilmek için ortaçağın şeriatçı ideolojisine ve akımlarına sığınabiliyor. Dün Kürt halkına gözdağı vermek için Kürt feodal ağalarını ve aşiret reislerini şamar oğlanına çeviren cumhuriyet, bugün özgürlük hareketini boğabilmek için bu güçlerin desteğine mahkum kalabiliyor ve onların fiili yerel yönetimlerini sineye çekebiliyor. Dün kurduğu millet meclisini kendi doğuşunun temeli yapan cumhuriyet, bugün aynı meclisin siyasal şube polisleriyle kuşatılmasına, milletvekillerinin enselerinden tutularak sürüklenmesine normal uygulamalar gözüyle bakabiliyor vb.

"Tüm bunlar onun iflasının ve tükenişinin kanıtlarıdır. Fakat tükenen bir sistem değil yalnızca, asıl olarak onun dayandığı toplumsal sınıftır. Bu sınıfın çürümesi, onun siyasal sisteminin aynasından yansımaktadır. Olan budur.

"Dünün cumhuriyeti bugün artık açıkça bir generaller ve polis şefleri rejimi halini almıştır. Demek oluyor ki o artık bir kontrgerilla cumhuriyetidir. Onun en itibarsız ve en işlevsiz kurumlarının siyasal partiler ile parlamento olması rastlantı değildir. O siyasal partiler ve parlamentodur ki, onlarsız bir burjuva cumhuriyeti düşünmek mümkün değildir.

"Türkeş gibi bir faşist çete şefi ve onun bayraktarlığını yaptığı en iğrenç bir ırkçı şoven ideoloji gelinen aşamada mevcut cumhuriyetin siyasal alandaki gerçek umudu haline gelmişse eğer, onun çürümüşlüğüne ve tükenmişliğine başka kanıtlar aramak tümüyle gereksizdir." (*Ekim*, sayı:108, 1 Kasım 1994)

Bu değerlendirme, içinde bulunduğumuz genel seçim arifesinde çok daha anlamlı hale geliyor. Sicilli bir faşist, kudurmuş bir şovenist olan ve 30 yıldır profesyonel tarzda faşist cinayet şebekeleri yöneten Türkeş, düzenin "liberal" etiketi taşıyan ana partileri tarafından paylaşılamıyor. DYP ve ANAP haftalarca Türkeş'in MHP'si ile anlaşmak için birbiriyle yarıştılar. Sonuçta bu ittifak politik nedenlerle değil, fakat kontenjanlar üzerinde anlaşamamaktan dolayı henüz gerçekleşemedi. Ama DYP, çoğu özel savaş aygıtı içinde Türkeş'in gerçek iş arkadaşları olan ve kafa yapısı olarak Türkeş'i hiç aratmayan polis şefleri ve valilerle dolduruyor listelerini. ANAP ise, listelerinde bir çok eski MHP'li katile ("Doğu'nun Başbuğu" Yılma Durak'tan Ülkü Ocakları son genel başkanma kadar) yer vermekle kalmıyor. Bir eski faşist katiller çetesinden oluşan Büyük Birlik Partisi ile de

ittifak yapmaya çalışıyor. Dikkate değer bir diğer olgu da, sosyal-demokrat partilerin tüm bu çabaları sükunetle izlemeleri ve doğal karşılamalarıdır. Bu doğaldır, zira MHP dört yıldır fiilen onların hükümet ortağı idi ve MHP çizgisi halihazırdaki devlet çizgisinden başka bir şey değildir. Ecevit'in en iyi anlaşabildiği politikacılardan biri olduğunu ise bizzat Türkeş'in kendisi söylüyor. Bir çok eski bakan ve yöneticinin, işadamlarının MHP'ye katılması için sıraya girmesi ve bu arada devleti simgeleyen Ankara DGM Başsavcısının MHP'den aday olması da, bu olguyu açıkça teyid ediyor.

Çözümsüz ve kokuşmuş düzenin çözümsüz ve kokuşmuş partileri

Normal olarak bir seçim döneminde, tümüyle yalana ve demagojiye dayansa da, düzen partileri yığınlara ekonomik ve siyasal vaadlerde bulunarak seçmen desteği almaya çalışırlar. Toplumun gündeminde bulunan, geniş halk yığınlarının yaşamını ve çıkarlarını ilgilendiren sorunlara çözüm önerileri sunarak, "iktidar" olmaya talip olurlar. Oysa mevcut düzen partileri 24 Aralık seçimleri için bu biçimsel işlevi bile yerine getiremiyorlar. Onlar birbirleriyle farklı politikalar üzerinden değil, birbirlerinin hırsızlıklarının ve yolsuzluklarının sergilenmesi üzerinden yarışıyorlar. Gündemdeki sorunlara çözüm önerileri sunarak değil, seçim ittifakları oyunlarına dayanarak birbirlerine üstünlük sağlamaya çalışıyorlar. İçi boş aldatıcı imajlarla parlatılmış "isim"lerle destek bulmaya çalışıyorlar.

Düzen partilerinin politik platformlar üzerinden yarışamamalarının nedeni, gerçekte farklı politikaları temsil edememelerinden dolayıdır. Politikayı onlar değil, Genelkurmay, MGK ve İMF üretiyor. Onlara da bunun biçimsel bakımdan temsili kalıyor. Hepsi aynı politikalar demetini temsil ettikleri için de, bu alanda birbirlerine üstünlük sağlama olanağından yoksundurlar. Kaldı ki yıllardır uygulanan ve yığınları bunaltan bu ortak düzen politikalarıyla seçmen desteği de alamazlar. 12 Eylül'ün toplumu soktuğu siyasal-hukuksal cendereye karşı toplumda biriken tepkiyi ve demokratik özlemleri, '91 Ekim'indeki erken genel seçimlerde dönemin muhalefet partileri (DYP ve SHP) "demokratikleşme" vaadi ile iyi-kötü kullanmışlardı. Bugün artık bu alanda da inandırıcı olabilecek herhangi bir parti yoktur ve göründüğü kadarıyla buna niyetleri de yoktur.

Düzen partilerinin Kürt sorununa ilişkin politikaları aynıdır ve bu özel savaşın desteklenmesidir. Hepsi Olağanüstü Halin devamından yanadırlar. Hepsi devlet terörünü, 8. maddeyi ve DGM'leri savunuyorlar. Hiçbirisi yığınlara temel demokratik hakları vaadedemiyorlar.Yığınları bunaltan ekonomik sorunlar karşısında hepsi İMF reçetelerinden yanadırlar. Hepsi özelleştirme politikasını ve uygulamalarını savunuyorlar. Hepsi düzenin militarizme, şovenizme, kışkırtmaya, maceraya dayanan ve ABD emperyalizminin hizmetinde bulunan dış politikasını savunuyorlar. RP'nin demagojik muhalefeti hariç, geriye kalanların tümü de Türkiye'yi emperyalist tekellerin her türlü engelden kurtulmuş bir açık pazarı haline getirecek olan Gümrük Birliği'ni savunuyorlar, vb.

Elbetteki sosyal-demokratlar sol söylemi ve sosyal demagojiyi hala bir ölçüde kullanabiliyorlar ve kullanacaklardır da. Fakat dört yıllık hükümet ortaklığı bunun aldatıcılığını yığınların gözleri önüne sermiştir. Hükümet icraatının dışında kalan DSP ise, sosyal-demagojiden çok şovenizmden yarar umuyor. Hırsızlıklarla, yolsuzluklarla kokuşmuş bir ortamda, "dürüst lider" imajı üzerinden güç kazanmaya çalışıyor.

Öte yandan, sosyal-demagojiyi sosyal-demokratlardan daha inandırıcı bir biçimde kullanma imkanına sahip Refah Partisi'nin durumu var. Bu parti aynı zamanda "Batı karşıtlığı" ile kitlelerin yurtsever duygularını istismar etme olanaklarına da sahiptir. Devrimci hareketin zayıflığı, düzene karşı devrimci alternatifin yığınlar önünde henüz somutlanamaması, bu din taciri gericilik yuvasının işini ayrıca kolaylaştırmaktadır. Ne var ki gerek özel savaş destekçiliği, gerek demokratik haklara ve değerlere karşıtlığı, ve gerekse büyük kent belediyelerindeki işçi-emekçi düşmanı icraatları, bu partinin de manevra alanlarını gitgide daraltmaktadır. ABD emperyalizmiyle ilişkilerini düzeltmesi ve geliştirmeye başlaması, Ortadoğu'daki en Amerikancı rejimlerle ilişkileri, bu partinin

kullandığı sahte anti-emperyalist söylemi de giderek zora sokmaktadır. Tüm bunlara rağmen yine de RP, gerici düzen partileri içinde farklı şeyler söyleme iddiası taşıyan ve olanağına sahip bulunan tek partidir ve onun 24 Aralık seçimlerindeki nispi avantajı buradan gelmektedir.

24 Aralık seçimleri ve düzenin beklentileri

24 Aralık seçimleri, denebilir ki düzenin sonuçlarından en az şey beklediği bir genel seçim örneği olacaktır. Gerçekte bir genel seçim, düzenin belli politikalarında manevra yapmak, yeni alternatiflerle ortaya çıkmak, yeni bazı uygulamaları devreye sokmak için iyi bir vesiledir. Oysa 24 Aralık seçimleri bu açıdan herhangi bir önemli işaret vermiyor. Düzenin sıkışmışlığı ve politik partilerin aşırı yıpranmışlığı ve itibarsızlığı bunu olanaklı kılmıyor. Bu konuda büyük iddialarla piyasaya sürülen ve özellikle Kürt sorunu ve "demokratik toplum" üzerinden hayli demagoji yapan C. Boyner'in YDH'si ANAP'a yaranarak parlamentoda koltuk sahibi olmak kaygısında. Bu tekelci burjuvazinin hazırladığı sözde "reform" alternatifinin çürüklüğüne bir göstergedir.

24 Aralık seçimleri üzerinden şimdilik görülen iki işaret var. Bunlardan ilki özel savaş yürütücülerinin parlamentoya akımdır. Bunun "devlet"in parlamentoda doğrudan temsili ile rejimin işini mi kolaylaştıracağı, yoksa içyüzünün görülmesini kolaylaştırarak zora mı sokacağı ise henüz belli değildir. İkinci işaret ise, ekonomiye bir parça nefes aldırmak için yeni bir saldırı paketinin kapıda beklediği ve genel seçim geride kalır kalmaz bunun uygulamaya konulacağıdır. Seçimler bu ikincisi için bir çözüm olanağının doğması değil, fakat bir engelin geride kalması türünden bir rol oynayacaktır. Bunlar dışında bu seçimlerden sermayenin ciddi bir şey beklediği söylenemez. Eğer ANAP seçimlerden en kârlı parti olarak çıkarsa, sermaye, halen izlenmekte olan politikaları belki bir ölçüde daha az yıpranmış bir ekibe dayanarak uygulama olanağı bulacaktır. Hepsi bu kadar.

Rejimin bugün için asıl başağrısı olan ve onu yalnızca iç politikada değil, fakat uluslararası politikada da gitgide daha çok sıkıştıran Kürt sorununda ise, bir manevra için iç ve uluslararası girişimler çoğalmakla birlikte, seçimi izleyecek kısa evre için bu henüz olanaklı görülmüyor. Yine de büyük sermaye çevrelerinin bir "siyasal çözüm" manevrasına gitgide daha çok eğilim duyduğunu, solda "siyasal çözüm" ve "barış cephesi" üzerine politik platform kuranların çoğaldığı bir evrede özellikle vurgulamak gerekir.

* * *

Kürt ulusal hareketinin çeşitli kesimleri ile Türkiye solunun reformcu ve devrimci kanadına mensup bir çok grup, seçimlere HADEP çatısı altında katılıyorlar. "Barış ve Demokrasi Cephesi" olarak tanımlanan bu birlik, düzen karşısında devrimci bir alternatifi değil, ilerici-demokratik bir muhalefeti temsil ediyor. Doğal olarak Kürt özgürlük hareketinin "siyasal çözüm" arayışına ve bu çerçevede Türkiye sol hareketine biçtiği rejime demokratik muhalefet misyonuna da çok iyi oturuyor. Liberal reformist BSP'nin bu cephenin en hararetli ve uyumlu bileşeni olarak ortaya çıkması, PSK lideri Burkay'm "cephe"yi hararetle desteklemesi bu açıdan rastlantı değildir.

24 Aralık seçimlerinin devrimciler bakımından tek gerçek işlevi, politik yaşamın nispi bir yoğunlaşma yaşadığı bu vesileyle, yığınların karşısına kendi devrimci kimliklerinin ifadesi bir platformla çıkmaları olabilir. Dolayısıyla komünistler, yığınların karşısına düzene karşı devrimi ve sosyalizmi savunan, güncel politik sorunlara ve istemlere de bu çerçeveden yaklaşan bir tutumla çıkmaktadırlar. Seçimlerde güç birliğine de düzene karşı devrimci alternatifin ifadesi olacak bir platform üzerinden bakmaktadırlar.

Solda seçim bloklaşmaları ve seçimlerde devrimci sınıf tutumu üzerinde önümüzdeki sayıda duracağız.

EKİM

Genel direnişimizi zaferle sonuçlandırdık

Teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür

"Hiçbir güç devrimci tutsakları teslim alamadı, alamayacak". Faşist sermaye rejiminin başta Buca katliamı olmak üzere, Ümraniye tabutluğu, sürgün sevkleri ve tecrit politikalarıyla, devrimci kimliğimize ve onurumuza yönelik teslim alma saldırılarını sistematik bir genel saldırıya dönüştürmesine cevabımız bu oldu. "Bedeli ne olursa olsun, boyun eğmeyeceğiz!" dedik ve öyle yaptık.

Boyun eğmeyeceğimizi ve düşman saldırılarını boşa çıkartacağımızı yalnızca ilan etmekle yetinmedik, bu sözlerimizi genel direniş eylemimizle somutlaştırarak, kavgaya atıldık. Barikat kavgamızda: Buca katliamını gerçekleştirenlerden hesap sormak; Ümraniye tabutluğunun kapatılması; devrimci kimliğe ve onura yönelik saldırılara ve tecrit-sürgün-sevk politiklarına son verilmesi; tüm cezaevlerinin temel taleplerinin kabul edilmesi istemlerini öne sürdük ve kazandık.

Ümraniye tabutluğunu devreye sokarak Bayrampaşa Cezaevini tasfiye etmeyi planlayan ve böylece devrimci irade ve inisiyatifi parçalamayı amaçlayan düşman, devrimci iradenin sarsılmaz kararlılığı karşısında gerileyerek, Ümraniye tabutluğunun boşaltılmasını kabul etmek zorunda kaldı. 7 Kasım gecesi Buca'daki devrimci tutsakların temel taleplerinin kabul edilmesiyle sermaye devletinin zindanlara yönelik genel saldırısı boşa çıkartılmış ve genel direnişimiz tam bir zaferle sonuçlanmıştır.

23 cezaevinde sürdürdüğümüz genel direniş eylemimizle, düşmanın genel saldırısına set çektik, zindanlara yönelik hesaplarını boşa çıkarttık. Faşist sermaye devletinin topyekün savaşının zindanlardaki uzantısı olan genel saldırısını, baş eğmez bir kararlılıkla püskürttük.

Zindan mücadelesinde, birlikte başlamaya ve birlikte bitirmeye dayalı genel bir direnişin örgütlenmesi ve başarıya ulaştırılması, ilk kez bu genel direniş eylemimizle gerçekleştirilmiştir. Tümüyle siyasal boyutlu olan genel direniş eylemimiz, siyasal zaferle taçlanmıştır. Direnişimizin en önemli kazanımlarından biri de budur.

Genel direnişmizin zaferi, gerçekte devrimci dayanışmanın ve aynı mevzide çarpışmanın ve bu mevzide başarıya ulaşmanın zaferidir. Genel direnişimizin ayırdedici kazanımlarından bir diğeri de budur. Genel direnişimizin zaferi, hiçbir gücün devrimci iradeden, devrimci kararlılıktan ve devrimci coşkudan oluşmuş direnci kıramayacağını bir kez daha göstermiştir.

Ve yine genel direnişimiz ve onun kazanımları, düşmanın kontra saldırılarının püskürtülmesinin yolunun, tek tek ve yalıtık karşı koyuşlardan değil, birleşik-militan bir genel direnişten geçtiğini bir kez daha göstermiştir. Genel direnişimiz ve onun pratik süreci, zindan mücadelesinin sınıf mücadelesinden ve onun devrimci iktidar kavgasından ayrılamayacağını ve ondan kopuk yürütülemeyeceğini, tam tersine onun bir parçası olarak sürdürülmesi gerektiği gerçeğini, herkese çok açık bir biçimde hatırlatmıştır.

Kazanımlarımızı, devrim ve sosyalizm kavgasının bir mevzisi olduğu bilinci ve kararlılığıyla koruyacağız. Düşmanın yelteneceği her türlü saldırı ve tertibe anında karşı tavır koyacağımızı, komünist ve devrimci tutsakların asla teslim alınamayacağını, bedeli ne olursa olsun üzerimizde oynanacak her türlü oyun ve hesabı bozacağımızı, dost düşman herkese bir kez daha ilan ediyoruz.

Yaşasın genel direnişimizin zaferi!
Devrim şehitleri ölümsüzdür!
Buca katliamının hesabını sorduk, soracağız!
Yaşasın devrim ve sosyalizm!

EKİMCİ Tutsaklar

Mücadelenin sorunları değil, sendikacı maaşları tartışıldı!

KÇSKK Kurultayı yapıldı

KÇSKK'nın Konfederasyonlaşma ve Tüzük Kurultayı, 11-12 Kasım tarihlerinde, "seçilmiş" 500 delegenin katılımıyla Ankara'da toplandı. Toplantıya, her renkten burjuva partinin çağrılı olması ve bir kısmının (CHP, MHP, İP) bu çağrıya uyarak protokolde yerlerini alması tepki yarattı. Çiller ve Erbakan'ın okunan mesajlarının belli bir alkış olması toplantının havasını daha da elektriklendirdi.

Kurultay, beklenebileceği gibi, son derece geri ve ilkel birliklere ve oyunlara sahne oldu. Kurultayda, biri Yeniden, BSP ve yurtseverlerden (ki bu en güçlü ittifaktı), diğeri YÖN, Emek Partisi yandaşları ve eski TKP'lilerden oluşan iki ittifak çekişti. Yanısıra, ciddi bir etkinlikleri gözlenemeyen Devrimci Memurların Birliği, SİP ve Emekçi Memurlar gibi gruplar da vardı.

Kurultayın "seçilmiş" delegeleri, önderlerine öylesine sadık davrandılar ki, verilen her önergeye blok halinde evet demekten kaçınmadılar. Ardından da, "biz neye evet dedik?" diyerek kendi aralarında tartışıyorlar, alenen yapılan burjuva ayak oyunlarına karşı çıkacaklarına, kurultay salonunun dışına çıkıp dolaşmayı tercih ediyorlardı. Kurultay düzenleyicileri, "çatlak" sesler çıkmaması için, konuşmak isteyenlere 50 imzalı bir önerge zorunluluğu getirdi. Ama öte yandan divan, 67 delegenin imzaladığı, "MHP, CHP, İP gibi partilerin dışarı çıkarılması" önergesini büyük bir utanmazlıkla hasıraltı edebildi. Konuşma hakkını rahatça kullanan delegeler ise, işçi sınıfına, emekçilere ve Kürt ulusuna yönelik saldırılardan tamamen bihaber görünüyorlar, fakat böyle bir kurultayın çok fazla zamanını almaması gereken pek çok konuda uzun ve "sert" tartışmalar yürütebiliyorlardı.

İkinci gün mali konular gündemdeydi. Yeniden, BSP ve yurtseverlerin verdiği birinci önergede, GYK ve MYK üyelerinin maaşlarının, kamu işyerlerindeki en alt ve üst maaşın ortalamasının iki katı; diğer ittifakın önergesinde ise, en son işlerinde aldıkları maaş kadar olması öneriliyordu. Yoğun ve sert tartışmalardan sonra, iki önerge birleştirilerek, en alt ve en üst maaşların ortalaması şeklinde oylandı. Mali konular üzerinde görüşmeler yapılırken ve oylama esnasında bir grup delege, "Kahrolsun sendika ağaları!" sloganıyla protestoya başladılar. Hemen ardından da, Enerji-Sen, Yapı Yol-Sen, Tüm Haber-Sen ve diğer sendikalardan 100 kadar delege aynı sloganlarla salonu terkettiler.

KÇSKK'nın ön hazırlıkları ve Kurultay divanının özel önlemlerine rağmen, "çatlak" sesleri tümüyle boğmak mümkün olmadı. Tüm Haber-Sen Sakarya Şubesi Başkanı konuşmasına, "yeni Retranslar yaratmalıyız, bozkırlardaki ateşi fabrikalara, sokaklara taşımalıyız" diyerek başladı. Sınıf dayanışmasından, kamu emekçi hareketinin sınıf hareketiyle birleşmesi ve işçi sınıfının kendi bağımsız siyasal sınıf hareketini yaratması gerektiğinden, enternasyonalist dayanışmadan, proleter sosyalizminden sözetti. Ardından da, Tüm Haber-Sen'in kapatılması kararından sonra yeni tip sendika bürokratlarının Tüm Haber-Sen'i yalnız bıraktıklarını, bugün bu kurultayı düzenleyenlerin de bu aynı bürokratlar olduğunu söyledi.

Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi

EKSEN Yayıncılık

6 Kasım "YÖK'e Hayır!" eylemi

Akademizm ve kuyrukçuluk

Ege Merkezi Öğrenci Derneği (EMÖD) tarafından organize edilen "YÖK'e Hayır" eylemi, yalnızca bir protesto gösterisi olarak gerçekleştirildi.

Eylem öncesi toplantılarda boykot çağrısı yapılması üzerine tartışmalar gündeme gelmiş, ama sonuca bağlanamadığı için de bir muğlaklık ortaya çıkmıştı. Bildiriyi kaleme alan arkadaşların bu muğlaklık nedeniyle bildiride boykot çağrısı yapmaları sert tepkilere yolaçtı.

Öne sürülen gerekçe, öğrencilere hakim olan duyarsızlıktı. Bu ortamda boykot çağrısından olumlu yanıt beklemek hayalcilik olurdu. Bu hayalciliğin yolaçacağı kesin başarısızlık ise, boykotun işlevini yitirmesi, gelecek dönemlere olumsuz bir miras bırakılması anlamına gelecekti. Yapılması gereken somut duruma uygun taktiklerle hareket etmek ve boykot için öğrencilerin daha fazla olgunlaşmasını beklemekti. Dernek içindeki demokrat öğrenciler ile *Özgür Gençlik* okurlarının savundukları böyle özetlenebilir.

Kampüs gerçekliği üzerinden bakıldığında, kuşkusuz çok da yersiz korkuları içeren düşünceler değildir bunlar. Fakat geçmiş süreç ışığında bakıldığında, genel bir çizginin ifadesi olan geri ve çarpık bir bakışın 6 Kasım özeline yansımasıdır. Bu bakış özellikle de derneklerin işlevi üzerine yapılan tartışmalarda tam bir netlik kazanmaktadır. Bu bakışa göre öğrenci derneklerinin işlevi; öğrencilerin sorunları sahip çıkmak, bu perspektifle örgütlenmeye gitmek, akademik-demokratik çerçeveyi aşmayan bir çizgi izlemekten ibarettir. Geçmiş dernek pratiklerinin eleştirisi üzerinden ulaşılan bir takım sonuçlar -derneklerin marjinallikten kurtulamamaları, kitleselleşmememeleri, tabela örgütleri olarak kalmaları vb., tüm bunlar sıralanarak suç devrimci faaliyete yükleniyor. Derneklerin marjinal kalmasının nedeni devrimci bir politik kimliğe sahip olmalarıymış! Öğrencilerin verili durumunda, karşılarına siyasi kimlikle çıkmak onları ürkütürmüş. Derneğin yapacağı eylemler siyasi içerikli olamamalıymış (örneğin "devrim şehitlerini anma eylemi"), vb...

Apolitik bir kitleselleşme kavrayışının ve akademizmi aşmayan bir bilincin ürünü bu bakışın oldukça eski bir tarihi vardır. Derneklerin sendikaların yürüttüğü tarzda bir mücadele yürütmesi gerektiğini savunan bu anlayışın, ekonomizmi en kaba ifadesi olduğu bilinmektedir.

Öte yandan, yasal olanakların nasıl kullanılacağı sorunu da burada karşımıza çıkmaktadır. Yasallığın kullanımındaki devrimci taktik bir yana bırakılmakta, yasal mevzileri korumak adına son derece geri tutumlar alınabilmektedir. Bu son söylenen *Devrimci Proleter Gençlik* için de geçerlidir. Politik bir öğrenci hareketi yaratmak perspektifinden uzak kalınarak derneklerin kitleselleşebileceğini düşünmenin bir yanılgı olduğunu savunan bu arkadaşlar, yasal olanakların kaybedilebileceği riski karşısında anlaşılmaz bir tarzda gerileyebiliyorlar. Oysa bugün atıldığı sanılan korkakça adımlar bir çok noktada eleştirilen geçmiş sürecin de gerisindedir. Etkin bir politik çalışmayla birlikte derneklere yönelebilecek saldırıları bir avantaja dönüştürmek, bir karşı politik saldırı haline getirmek de mümkündür.

Özgür Gençlik özelinde somutlanan geri kuyrukçu bakış çeşitli fakültelerin birim çalışmalarına ve eylem süreçlerine yansıyor. Bu özellikle atılacak sloganlara yaklaşımda ortaya çıkıyor. Politik sloganlara kitlenin ürkeceği gerekçesi ile karşı çıkılıyor. Oysa eyleme katılan kitle bu tür sloganlara sahipleniyor ve neredeyse eylem komitesini bile yönlendirmeye başlıyor.

Süregiden bir diğer tartışma da, yine o "kitlenin geriliği" sözde gerekçesiyle

eylemlerde farklı devrimci grupların pankart açmasına karşı çıkılması. Bu arkadaşlara göre somut duruma uygun taktikler demek, geriliğe tabi olmak demek. Somut durumun tahlili temelinde görevleri belirleyerek kitleleri ileriye çekecek tarzda öncülük rolünü oynamak gibi bir sorunları yok. Kuyrukçuluk esas çizgi haline gelmiş bulunuyor.

Sonuçta derneğe hakim olan "öncülük" anlayışı sonucu, YÖK'ü protesto eylemi de genel bir teşhirden öteye geçemedi. 350'ye ulaşan kitle "Yaşasın Özerk-Demokratik Üniversite" tek pankartı ve birimlerin hazırladığı dövizler eşliğinde Ziraat Fakültesi'nden Edebiyat Fakültesi'ne kadar yürüdü. YÖK'ü temsil eden bir kukla yakıldı, basın açıklaması yapıldı ve marşlar söylendi. DPG, MLKP-KGÖ ve Ekimci Genç Komünistler tarafından kuşlamalar yapıldı. Ayrıca Ekimci Genç Komünistler çeşitli fakülte ve anfilerde bildiriler dağıttılar.

Ekimci Genç Komünistler/İzmir

Öğrenci Arkadaş,

6 Kasım, öğrenci gençlik mücadelesinin önüne faşist YÖK kurumunun çıkarıldığı tarihtir. Sermayenin faşist iktidarı 12 Eylül'le devrimci muhalefeti bastırıp öncülerini katlederken kendi organizasyonunu karşı-devrimin kurumlarıyla tamamladı. İşte YÖK kurumu da öğrenci gençliğe saldırıların kurumsallaşmış merkezi oldu.

Bugün YÖK'ün hedeflediği ve uygulayageldiği politikalar yeni boyutlar eklenerek sermaye iktidarınca sürdürülmektedir. Eğitim tümden paralı hale getirilme aşamasındadır. "Parası olan okusun, parası olan yaşasın" mantığı tüm topluma pervasızca dayatılmaktadır. Sermaye iktidarı 1996 bütçesinde, her yıl olduğu gibi eğitime ayrılan payla bu durumu belgelemiştir. Kürt halkına karşı yürütülen sömürgeci kirli savaşın finansı için ayırdığı pay katrilyon sınırına doğru tırmanırken, diyanete 20 trilyondan fazla bir pay ayrılırken, bütçeden eğitime ayrılan oran %8,9, sağlığa %3'tür. Bu bile kendi başına gösteriyor ki, sermaye ve onun devleti işçiler ve emekçiler ile onların çocukları üzerindeki azgın sömürüsünü katmerleyerek sürdürecek ve bunun için daha fazla devlet terörüne ihtiyaç duyacaktır. Demek oluyor ki, üretenlerin yarattığı değerler daha fazla asker polis barikatı, üniversitelerde özel güvenlik birimleri, gerici faşist beslemeler, kontr-gerilla cinayetleri olarak geri dönecektir.

İnsanı ve insanlığın ileri değerlerini yokeden, bilgiyi metalaştıran, bireyi tüketime endeksleyip sürüleştiren, üniversiteleri özel güvenlik birimleri-polisle kuşatan, bizleri kardeş Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşa alet eden bu kapitalist barbarlık düzenine karşı yapacağımız çok şey var. İlki güçlerimizi birleştirip örgütlü tavır almak, militan bir mücadeleye atılmaktır.

Bilimsel düşüncenin önündeki barikatlar, kışlaya benzeyen üniversiteler, engizisyon papazlarına benzeyen YÖK profesörleri rastlantı ürünü değillerdir. Bozuk düzende sağlam dişli olmaz. Sermaye iktidarı vahşi sömürüsünü ancak "yetkili" ağızların yalanlarıyla örtebildiği ölçüde varlığını sürdürebilir. O halde bizim demokratik, gerçekten bilimsel çalışmaların yapıldığı üniversite talebimiz önündeki gerçek engel bizzat sermaye iktidarı ve onun faşist devletidir. Mücadelemiz bu bilincin ışığında şekillenmelidir. Eğitim kurumlarının özgürleşmesi toplumun özgürleşmesinden geçer. Bunun biricik yolu proletaryanın ve emekçilerin devrimci-sosyalist iktidarıdır. Kendi akademik-demokratik taleplerimizi işçi sınıfının komünist toplum mücadelesinin saflarında güçlü bir biçimde yer alarak elde edilebileceğini unutmamalıyız.

6 Kasım'ı YÖK'ün esprili eleştirisi, Doğramacı'nın karikatürize edilmesiyle değil, önümüze çıkartılan barikatlara karşı politik-militan protesto eylemlilikleriyle karşılayalım.

Har(a)çlar kaldırılsın! Paralı eğitime son! Herkese parasız eğitim hakkı! Özel Güvenlik Birimleri dağıtılsın! Polis-idare-sivil faşist işbirliğine son! Sömürgeci kirli savaşa son! Eşitlik, özgürlük, gönüllü birlik! Kürdistan'da askere gitme! Kirli savaşa değil, mücadele için saflara! Kahrolsun ücretli kölelik düzeni! Kahrolsun sermaye iktidarı! Yaşasın sosyalist işçi-emekçi iktidarı! Tek yol devrim, kurtuluş sosyalizm

EKİMCİ Genç Komünistler

Kitle ve fabrika çalışmasının sorunları

Partileşme amacı, örgütsel alanda, başka bazı görevlerin yanısıra, temelde iki sorunda mesafe alınmasını zorunlu kılmaktadır. Fabrika çalışmasında ve kitle ilişkilerinin yaygınlaştırılması...

Kitle ilişkilerinin yaygınlaştırılması açısından, halihazırda alman mesafe tatmin edici olmasa da, bir sürecin içerisine girildiği açıktır. "Kitle dışı", "kapalı devre" bir örgüt olma gerçeği tümüyle ortadan kalkmamış olsa da, bu sorun eski önemini yitirmiştir. Artık önümüzde kitle ilişkilerinin yaygınlaştırılması ve daha da ağırlıklı olarak bu ilişkilerin derinleştirilmesi, bunlara biçim verilmesi, eğitimi vb. sorunlar vardır. Örgütün gündemindeki bu değişme, aslında, alman mesafeyi ve aşılması gereken yeni sorun alanlarını da birlikte ifade etmektedir. Bugün yaşadığımız ise, bu yeni düzeyin getirdiği zorlanmalardır. Bugün artık daha net bir biçimde ortaya çıkmaktadır ki, bu zorlanma alelade bir zorlanma değildir. Aşılması, önderlik düzeyinden yapılacak etkili müdahalelere bağlıdır.

Sorun genel çizgileriyle karşımıza şu şekilde çıkmaktadır. Çalışma, kitle ilişkilerini kurmak, yaygınlaştırmak açısından belirli bir noktaya gelmekte, ama bu noktada tıkanmakta, niteliksel bir sıçramaya dönüşememektedir. Kitle ilişkilerinin yaygınlaşması, örgütün gelişmesi ve yetkinleşmesi sonucunu beraberinde getiremeyince süreç belli sınırlar içerisinde tıkanabilmektedir. Eğer buna gerekli müdahalede bulunulamazsa, tıkanan sürecin kendisi, giderek atalete ve hatta bir ölçüde demoralizasyona bile yol açabilir. Dahası, çalışma bu noktadan sonra pekala belirli bir gerileme sürecine de girebilir. Sorun aslında, bizim karşımıza kitle ilişkileri kurmak, bu ilişkiler üzerinde belirli bir politik etki yaratmak, hatta harekete geçirebilmek noktasında değil de, kadrosal planda yaşadığımız nicel ve nitel sınırlılık alanında çıkmaktadır. Sınırlı sayıda kadro, nitel zayıflıklarla da birleşince, varolan kitle ilişkilerini sürekli ve etkili bir tarzda kucaklamakta zorlanmaktadır. Bu çalışmayı, diğer temel faaliyetlerle uyumlu bir şekilde yerine getirememektedir. Bu ise, giderek sürecin derinleşmesini zaafa uğratmaktadır. İstanbul'daki gezi deneyimi, katılımdaki sınırlılık ne olursa olsun, bizim kısa sürede hiç de küçümsenmeyecek bir kitle ilişkileri ağını oluşturabildiğimizi, hareketin bu alanda fazla bir zorlanma yaşamadığını ve yaşamayacağını ortaya koydu. Ne var ki bu ilişkiler yeterli düzeyde hareket geçirilemedi. Zira, bunların içerisinden seferber edilebilen insan sayısı sınırlıydı. Bu, ilişkiler üzerindeki politik etkinin henüz derinleşmediğinin de bir göstergesidir. Ne var ki, bu, yalnızca politik propaganda ile değil, bu ilişkileri harekete geçirecek pratik olanakları ve müdahaleleri çoğaltmakla mümkündür. İkinci olarak, bunlar, sonuçta örgüt insanları değil, kitle ilişkileridir. Ne denli sıkı bire bir ilişki ağı oluşturulabilirse, ancak o ölçüde harekete geçirilebilirler. Oysa güçlerimiz, bugün nicelik olarak bu açıdan sınırlıdır. Üçüncüsü, bu ilişkileri bir noktadan sonra illegal örgütsel mekanizmalarla, salt bu yolla kucaklamak ve harekete geçirebilmek de mümkün değildir. Bu tür ilişkilere yönelik çalışma, legal, yarı-legal araç ve imkanlarla tamamlanamadığı ölçüde, bugünkü mevcut sınırlılığı aşmak da mümkün olmayacaktır.

Bu tablo, alınan mesafeyi bir sıçrama zemini yapabilmek için, iki önemli alanda acil müdahalenin gerekli olduğunu ortaya koymaktadır. Birincisi, kadrosal planda yaşanan nicel ve nitel sınırlılığı aşmak için, daha sistemli ve acil bir müdahalede bulunmak ve ikincisi, çalışmayı legal araç ve imkanlarla birleştirebilmektir.

Kadrolara dönük, özellikle de faaliyetin sorunları üzerinden yürüyen bir eğitim çalışmasını daha somut, planlı, takvimli bir biçimde gündeme almak, bu noktada süreci mümkün olduğunca kendiliğinden yürüyen bir süreç olmaktan çıkarmak, gelinen yerde artık kesin bir zorunluluktur. Bu bize, orta vadede

kadrolaşma açısından yaşadığımız nitel zorlanmaları aşma imkanı verecektir. İkinci olarak, tam da bu nedenle, gençlik çalışması, bizim açımızdan daha özel bir önem kazanıyor. Kadro politikamızın sınıfsal çerçevesini gözardı etmeksizin, kadrolaşma planında yaşadığımız nicel ve nitel zorlanmaları aşmak için önümüzdeki süreçte gençlik çalışmasına da özel bir tarzda yüklenmek durumundayız. Ne var ki, bu iki alandan yapılacak müdahalenin kısa sürede sonuç vermesi oldukça zor. Oysa bizim, ortaya çıkmaya başlayan güçlükleri aşabilmemiz için, hiç olmazsa niceliksel planda bir kadro yoğunlaşmasını belli çalışma alanlarında gerçekleştirebilmemiz ve legal, yarı-legal araçları en kısa sürede devreye sokabilmemiz zorunlu. Bunun önündeki en temel engel ise, bir kez daha, güçlerin sınırlılığıdır. Güçlerin bugünkü sınırlılığı koşullarında, bizim böylesi bir müdahaleyi, ancak, belli yoğunlaşma alanları, belli pilot bölgeler saptayarak gerçekleştirebilmemiz mümkündür. Mümkün olduğunca hiçbir çalışma alanını terketmemeye çalışmak, ama bazı bölgelerde de kesin bir biçimde yoğunlaşma imkanlarını yaratabilmek... Sürecin önünün açabilmemiz açısından, bu sorunda ve legal imkanların kullanılması alanında isabetli kararlar almaya ihtiyacımız var.

*

Etkili, sürekli, sonuç alıcı bir fabrika çalışması yürütebilmek, bugün hala da örgütün en temel sorunudur. Genel ve özgül çalışmayı birleştirmek, direnişlere önderlik edebilmek olarak özetlenebilecek müdahale perspektifi açısından bakıldığında, hala belirgin bir zayıflık yaşanmaktadır. Fabrika çalışması, dönemsel yüklenmelere ya da olayların dıştan zorlayıcılığına endeksli yürüyen bir çalışma görüntüsünü aşabilmiş değildir.

Sorunun kökeninde, fabrika çalışmasını kazanılmış bir politik davranış biçimine, bir reflekse henüz yeterince dönüştürememiş olmamız yatmaktadır. Bu ise, yer yer eksen kaymalarını doğurabilmektedir. Güçlerin yetersizliği, pek çok çalışmayı birarada yürütmek zorunluluğu vb. ise, bu sonucu ayrıca koşullamaktadır. Bizim bu noktada mesafe alabilmemiz, bu temel gerçeği gözeten ve bu zaafı etkisizleştirmeyi hedefleyen bir müdahale tarzı ile mümkün olabilir. Örgütün ve kadroların bir an önce sınıfla fiziki ilişki alanlarını çoğaltması, bire bir kitle ilişkilerinin işçi ilişkileri lehine genişletilmesi, dikkatin bu nokta üzerinde odaklanması, sorunun çözümü açısından en kritik noktalardan biridir. Bu adım, henüz sorunun çözümü değildir kuşkusuz. Hatta, bu sınırlar içerisinde, bir fabrika çalışması da değildir. Ama her şeye rağmen, dışarıdan müdahale alanında yılları kapsayan bir pratiğimiz ve alışkanlığımız var. Bugün dışarıdan müdahale alanında ortaya çıkan zayıflama, bu alanda bir deneyim ve refleksin olmamasından değil, bu müdahalenin, hem içerden ilişkilerle beslenememesinden, hem de buna bağlı olarak, politik içerik alanında da işlevsiz ve soyut kalmasından kaynaklanıyor. Fiziki ilişkilerin çoğalması, kadrolarımıza, sınıfı ve onun sorunlarını *kendi somutluğunda* daha iyi tanımak, bu sorunlar üzerinden nasıl etkili bir müdahalenin yapılabileceğini, *gerçek hayatın içinden* öğrenmek imkanı verecektir. Polisan, İpragaz vb. deneyimler, sınıfa seslenme eksikliğinin yanısıra, aynı zamanda, sınıf gerçekliğine belli bir yabancılığı da ortaya koymuştur. Bu sorun, sağlıklı bir süreçte yaşanan geçici bir acemilik olsaydı, önemi kuşkusuz daha az olurdu ve sorunu sürecin eğiticiliği çözebilirdi.

Oysa, bizde sorun hala çok daha temellidir. Süreç, tüm örgütün ısrarlı bir fabrika çalışması alanında zorlandığını ortaya koymaktadır. Öyleyse, sorunun çözüm noktalarından biri de, "somut sınıfı" kavramayı kolaylaştıracak, bu alanda yaşanan eksen kaymalarını sınırlandıracak ve politik müdahale alışkanlığını yerleştirecek araçları devreye sokmaktır. Belli fabrikaları eksen alan bülten türü araçların devreye sokulması, bu açıdan son derece işlevsel olabilir. Geçen süreç, sorunun taşıdığı bütünsel karakterden de dolayı, yerel bildirilerin yaygınlaştırılmasma dönük müdahalenin tek başına yeterli olamadığını göstermiştir. Oysa, bülten türü bir araç hem süreci disipline edecek, hem de yerel müdahalenin içerik, biçim ve araçlar bakımından yetkinleşip zenginleşmesini koşullayacaktır. Çok daha önemlisi, yerel örgütlerin politik önderlik niteliklerinin gelişmesini besleyecektir. Bu ayrıca, il örgütleri başta olmak üzere, tüm önderlik kurumlarının, önderlik niteliğini ve tarzını olumlu yönde etkileyecektir.

(*MK içi yazışmalardan...*, Ekim '95)

İzmir'de faşist hareket

Faşist hareket, '80 öncesinden farklı olarak, İzmir başta olmak üzere, Ege'nin çeşitli il ve ilçelerinde güçleniyor. İç Anadolu'dan sonra en önemli tabanını Ege bölgesinde oluşturmuş bulunmaktadır.

Geçmişten beri güçlü olduğu İç Anadolu'da hızla ve yeniden güçlenmesini anlamak görece kolaydır. Belki de en güçsüz olduğu bölgelerden biri olan Ege ve İzmir'deki hızlı gelişmesini anlamak için, Türkiye'deki toplumsal-siyasal gelişmelere, siyasal kutuplaşma ve ideolojik dönüşümlere bölge özelinde dikkatle eğilmek gerekiyor. Son yerel seçimlerde bir kaç önemli ilçe ve beldede seçimleri kazanması faşist hareketin burada yaşadığı gelişmenin önemli bir göstergesidir. '80 öncesinde sol hareketlerin güçlü olduğu ilçe ve bölgelerde (Turgutlu vb.) güçlenmesi, taban bulabilmesi, yalnızca sol hareketin '80 darbesiyle aldığı yenilgiyle değil, aynı zamanda bu süreçte Türkiye'deki iktisadi, siyasi ve ideolojik değişmelerle açıklanabilir. Unutmamak gerekir ki, MHP'nin/faşist hareketin esas gelişmesi son 4-5 yılın ürünüdür ve yalnızca Ege ile sınırlı değildir.

Faşist hareketin siyasal ve ideolojik kaynakları

Son yıllarda siyasal-ideolojik düzlemde faşist hareketin beslendiği iki önemli gelişmeye/olguya dikkat çekmek gerekiyor. Bunlardan ilki şovenizmdir. Diğeri ise, iktisadi kriz karşısında işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin bir çözüm bulamamaları nedeniyle hakim burjuva ideolojisinin çeşitli versiyonlarının etkisine açık hale gelmeleridir. Ancak biz burada sözkonusu iktisadi krizin yaratmış olduğu siyasal ve ideolojik ortamdan, faşist hareketin hangi özel tarzda ve hangi dinamikleri işleterek yararlanmaya çalıştığı üzerinde duracağız.

Faşist hareketin temel ideolojik dayanaklarından biri olan milliyetçilik-şovenizm, belli dönemlerde, normal dönemlerdeki etkisinden daha büyük bir yankı bulabilmektedir. İşte MHP bu yüzden, Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi üzerinden kışkırtılan gerici-milliyetçi tepkiden en iyi biçimde yararlanmasını bilmiştir. Geçmişte başka bölgelerde Alevi-Sünni çatışması temelinde yaptığını, bugün böyle bir çatışma temelinin zayıf olduğu İzmir'de Kürt-Türk ayrımcılığı, Kürt düşmanlığı temelinde yapmaktadır. Bu konuda devletin ve burjuva medyanın yürüttüğü genel propagandayı, güç devşirmek için en iyi biçimde MHP kullanıyor.

MHP diğer büyük metropollerde RP'nin kapitalist düzenin iktisadi çözümsüzlüğü ve ahlaki çöküntüsü temelinde dinsel-ideolojik propagandayla kazandığı kitleleri (küçük esnaf-tüccar, orta sınıfın bir kesimi), benzer bir tarzda, diğer düzen partilerinin ulusal bütünlüğü tehdit eden Kürt ulusal mücadelesini bastıramayacağı özel propagandası temelinde kazanmaya çalışmakta ve bir etki alanı yaratmaktadır. Bugün bu tarz bir propagandayla İzmir'in küçük-burjuva, esnaf ve tüccar kesiminin önemli bir bölümünü ve lümpen kesimi etkisi altına almış ya da kazanmıştır. Hemen hergün gerçekleşen asker cenazesi törenlerinden futbol maçlarına, asker göndermelerden özel günlerin (İzmir'in kurtuluşu, 30 Ağustos, Zafer Bayramı vb. günler) kutlanmasına kadar, pek çok vesile doğrudan MHP militanları tarafından bir anti-PKK, anti-Kürt gösteriye dönüştürülmektedir. Henüz çok güçlü ve yaygın olmasa da belirli bir etki alanı yaratabilmektedir.

İkinci ve asıl üzerinde durulması gereken gelişme ise, iktisadi sınıfsal ayrışmanın ideolojik belirsizliği ve orta sınıf özlemlerinin, küçük-burjuva yaşam tarzının işçi ve emekçi katmanlarını da etkisi altına almasıyla oluşan ideolojik atmosferdir. Kuşkusuz, İzmir'de geçmişin sınıflar mücadelesinden bugüne anlamlı sonuçlar ve bir geleneğin kalmamasının yarattığı özel bir etki de var. Geçmişte anti-faşist mücadeleye mahal olmuş Çimentepe (Güzeltepe), Gültepe gibi emekçi semtleri ile Kürt-Alevi ağırlıklı Yamanlar ve Kadifekale dışındaki emekçi semtlerde, şovenist propaganda, öyle görünüyor ki belli bir yankı bulacaktır. Buna, bugün kentteki devrimci grup ve örgütlerin zayıflığı, yetersizlikleri ve geçmişi tekrar etme alışkanlıkları da eklendiğinde, faşist hareketin, emekçi katmanlar üzerindeki sözkonusu ideolojik atmosferi kendi kanallarına çekmesi kolaylaşacaktır. Asıl tehlike budur.

Zaman zaman fabrikalara yönelik bildiri dağıtımı sırasında işçilerden aldığımız bir tepki dikkate değerdir ve sınıfsal saflaşmayı siyasal-ideolojik sonuçlarına ulaştırma çabamızda, önümüzde duran engelleri göstermesi açısından önemlidir. Bildiri metnimizi okuyan işçilere diğerleri "kim bunlar?" diye sorduğunda, okuyan işçi "bunlar Kürtçü" diyebiliyor. Ya da işçi yoldaşlarımıza, "herşey tamam da, bu Kürt meselesini yanlış koyuyorsunuz" denilebiliyor. Yine, bizimle ilişkide olan yeni işçi arkadaşların, Kürt ulusal sorununa ilişkin tezlerimizi ve perspektiflerimizi kabul etmekte zorlandığını görüyoruz.

Kısacası MHP, kentte hakim olan orta sınıf burjuva ideolojik hakimiyetten de faydalanarak, gelişmesini belli bir sınıra kadar sürdürebilir. Özellikle Sünni, Türk işçi-emekçi sınıfların burjuva ideolojik basınca açık oluşları da dikkate alındığında, bu kesimin MHP'nin yürüttüğü faaliyet ve propagandadan nereye kadar ve ne ölçüde etkileneceği, buradaki sınıflar mücadelesinin seyrine, yani devrimci ve komünistlerin görevlerini ne ölçüde yerine getireceğine bağlıdır. Ancak şurası açıktır ki, şovenizmle ciddi bir hesaplaşma yaşanmadan, ne işçi sınıfı kazanılabilir ne de faşist hareket altedilebilir.

MHP'nin tabanı, faaliyetleri ve yönelimleri

MHP'nin bugün için, geçmişteki taban kitlesi anlamında tamamıyla kazandığı, kemikleştirdiği ciddi bir tabanı yok burada henüz. Ancak geçmiş dönemdekinden daha geniş bir etki alanına sahip durmdadır. Yerel basının kendisi ve faaliyetleri hakkında yaptığı özel reklam ve propagandayı kullanarak, başta küçük esnaf ve tüccar olmak üzere, küçük-burjuva orta sınıfa mensup gençliğin bir kısmı (*Yeni Asır* gazetesinde Ülkü Ocakları başkanı, orta öğrenim gençliğinden 25 binini kazandıklarını, 75 binini harekete geçirebileceklerini yazıyor!) ile lümpen işsiz güçsüz kesimler üzerinde etkinlik kurmayı başarabiliyorlar. Bizzat yürüttüğü mafya ilişkileri, kirli işlerde kullandığı silahlı adamları ve faaliyetlerini aktif olarak yürüten azımsanmayacak parti kadrosu bulunuyor ellerinde.

Özellikle tatil yörelerinde, esnafı haraca bağlamak üzere bir mafya ağıyla birlikte çalışıyorlar. Yer yer bu konuda çatışmalara tanık oluyoruz. Kuşadası Belediye Başkanının öldürülmesi, Balıkesir'in Ayvalık ve diğer ilçelerinde pay kavgası ve haraç toplama nedeniyle adam öldürme eylemleri gerçekleştiriyorlar. Yakın zamanda, Tire'de

Örgütümüzün 3. Genel Konferans'ında, '80'ler Türkiye'si ve bu çerçevede orta sınıf üzerine yaptığı tahlil ve tespitler İzmir için özel bir önem taşıyor. Orta sınıfın bir iç farklılaşmaya uğradığı, geçmişte sol harekete taban da olmuş olan üst kesimlerinin ekonomik ve siyasi olarak düzenle tam olarak bütünleştiği, daha alt kesimlerinin ise proletaryaya yakınlaştığı tespit ediliyordu. Bu ayrışmanın bir sonucu olarak, sol hareketin tabanı anlamında orta sınıfın bir kısmının kaybı sonucu bir daralmadan sözedilebilecek olsa da, bunun ancak kısa vade için bir anlam ve önem taşıdığı, oysa stratejik hedefler açısından tersine, proletaryanın orta sınıfların sosyalizm anlayışının gölgesinden ve vesayetinden kurtulması çerçevesinde açık bir kazanç olarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanıyordu.

İzmir'e bakıldığında, orta sınıftaki bu farklılaşmanın nesnel sonuçları, siyasi-konjonktürel olarak ise Kürt ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yayılan şovehist zehirin etkisi üst kesimleri tamamen düzene bağlamış durumda. Geçmişte sosyal reformist akımların tabanı olan bu kesim, şimdi yer yer MHP, yer yer "demokrat" yüzüyle, fakat açık karşı devrimci niteliğiyle karşımıza çıkıyor. Bu durum ne şaşırtıcıdır ne de "kötü". Fakat kötü olan bu kesimin gerek orta sınıfların alt kesimi, gerekse proletarya ve kent yoksulları üzerindeki ideolojik-politik, dahası kültürel/yaşam tarzı düzeyinde etkisidir. İzmir bu olumsuz etki açısından, özellikle proletaryanın ve emekçi tabakaların yoğunluğuna rağmen, Türkiye'nin muhtemel başta gelen metropolüdür. Nesnel/sınıfsal olan ayrışmadan stratejik hedeflerimiz için umduğumuz sonuçları elde edebilmemiz, kısa vadedeki tersten etkilerini bir süreç içinde de olsa, güçlü bir tarzda boşa çıkarmaya bağlıdır.

İzmir'de sınıfsal kutuplaşmanın '80 öncesi de zayıf olduğu biliniyor. Mücadele, Tariş örneğinde olduğu gibi giderek keskinleşse de sosyal reformizmin gücü bu durumu anlatmaktadır. Fakat, '80 sonrası yaşanan süreçler, stratejik hedefler açısından değil, ama verili siyasi durum ve bundan çıkan görevler açısından ek zorluklar anlamına geliyor.

İzmir İl Komitesi'nin Raporu'ndan...

Kürt işadamları ve mafyasını tasfiye etmek ve onların yerine geçmek için, *Yeni Asır* gazetesinin sözkonusu ilçede Kürtleri hedef gösteren özel manşet haberini ve propagandasını da arkalarına alarak, hakimiyet kurdular, vb.

Gençlik üzerindeki faaliyetlerini daha çok okullar üzerinden yürütüyorlar. Ülkü Ocaklarına kayıt yaptırma, burada eğitimden geçirme şeklinde bir taban genişletme çalışmaları var. Başka illerde okumak için gelen üniversite ve yüksek okul öğrencilerine ise kaldıkları yurtlar üzerinden devlet ve polis işbirliğiyle yöneliyorlar. Yoksul üniversite öğrencilerini, iş bulmak, kendi özel yurtlarında yer vermek şeklinde kandırma yoluyla kazanmaya çalışıyorlar.

Faşist hareket son bir-iki yıl içinde emekçi semtlerine de yöneldi. Hatay, Bornova, Buca gibi orta sınıf ve küçük-burjuvaların ağırlıklı olarak oturduğu semtlerdeki faaliyetlerinin yamsıra, Çiğli, Bayraklı, Cumhuriyet, Pınarbaşı, Toros-Levent vb. yerlere Ülkü Ocakları ile MHP'nin mahalli bürolarını açmış bulunuyorlar. Bu yerler aynı zamanda Alevi ve Kürt nüfusunun hemen hiç olmadığı ya da öbekleşmediği mahallelerdir. Bu mahallelerdeki faaliyetleri daha çok kent üzerinde (emekçiler üzerinde) şoven-gerici bir bir cereyan yaratmak amacıyla, milli maç sonrasında gösteri yapma, düğün-sünnet gibi olaylarda konvoylarla MHP bayrakları taşıma, emekçi halka şirin görünmek için el beceri kursları, biçki dikiş kursları açma, toplu sünnet düğünleri örgütleme, özel geceler düzenleme, afişleme, bıyık bırakma, MHP amblemleri, kurtlu yüzük, amblem ve kolye satma şeklinde sürüyor.

Kısacası emekçi semtlerine yeni yönelimleri de düşünüldüğünde, faşist hareket meydanı boş bırakmama, her yerde varolma, kendi gücünü hissettirme tarzında genel bir faaliyet sürdürüyor. Şimdilik asıl vurucu gücünü oluşturacak olan yoksul-lümpen kesimleri tam da merkezine almayan, ancak genişleyen kitle içinde onları saflarına "özel bir tarzda" yerleştirmeyi planlayan bir yönelimleri var. Zaman zaman çeşitli semtlerde 8-10 kişilik gruplar halinde ellerinde zincir, bıçak, silah vb. ile dolaşan, çeşitli sınıflardan gelme faşist gençlere rastlamak mümkün. Bunların asıl amacı, gösteri ve terör yoluyla kitleleri sindirmeye yöneliktir. Bir tür, devrimciler henüz sokakları ele geçirmeden kendileri boş sokakları ele geçirmek hedefindeler. İşçi eylemleri ve devrimci hareket geliştiği ölçüde onlara saldıracakları ise aşikar bir durumdur. Direnişteki Express Kargo işçilerinden birinin bıçaklanması, Ambar işçilerinin direnişi için dışardan geçici işçi kılıfıyla getirilen faşist güruhun polisle birlikte işçilere saldırması, bunun somut örnekleri oldular İzmir'de.

Ancak, şimdilik MHP İzmir'in genel havasına uygun bir tarzda hareket ediyor. Genel olarak bilinen her iki tip örgütlenme tarzını birlikte yürütüyor (Alman tipi faşist eylem ve örgütlenme ile İtalyan tipi eylem ve örgütlenme tarzı). Bir yandan halk üzerinde geçmişteki kanlı ve kirli imajını, yerel ve genel burjuva basını da kullanarak, temizlemeye/yenilemeye çalışırken, diğer taraftan da devrimci bir yükselişi engellemek, işçi eylemlerini boğmak için dişlerini biliyor.

Buradaki toplam gücümüz ve devrimci hareketin faşizm konusundaki çarpık anlayışından kaynaklanan mücadele tarzı düşünüldüğünde, sivil faşist gelişmeye karşı geçmişin dar, egemen sınıf ve devlet gerçekliğini gözetmeyen anlayışına düşmekten kaçınmayı, sınıf mücadelesinin gerçek görevlerine uygun bir tarzda hareket etmeyi ve bu görevlerde anlamlı bir mesafe kaydetmeyi, somut başarılar kazanmayı hedefleyen bir çizgi üzerinden yükselen mücadele hattını benimsiyoruz. Bu, sivil faşist hareketin özgüllüğünü ve gelişmesini gözardı etmediği, sermayenin faşist devlet iktidarına karşı militan sınıf mücadelesini zayıflatmadığı ölçüde, tek doğru mücadele hattıdır. Bu konudaki mücadele perspektiflerimizden sapmadan, faşizme karşı mücadeleyi aşağıdaki çerçeve içinde ele alıp yürüteceğiz.

1- Faşizmin her türden burjuva ideolojisinin işçi-emekçi kitleler ve gençlik üzerinde yaymaya çalıştığı şovenizme karşı, bildiri, broşür, yayın, afiş, duvar yazısı vb. araçların kullanımını ve yaygınlığını artırmak; özellikle Sünni Türk emekçi semtlerine ve fabrikalara ağırlık vermek.

2- Belli semtlerde, ilişki bulduğumuz ölçüde ve bizim dışımızdaki gelişmeler sonucunda, çatışmalar erken bir tarihte gündeme gelebilir. Bu durumda, faşist saldırılara gücümüz ve koşullarımız ölçüsünde, kararlı ve militan bir şekilde yanıt vermek kararlılığındayız.

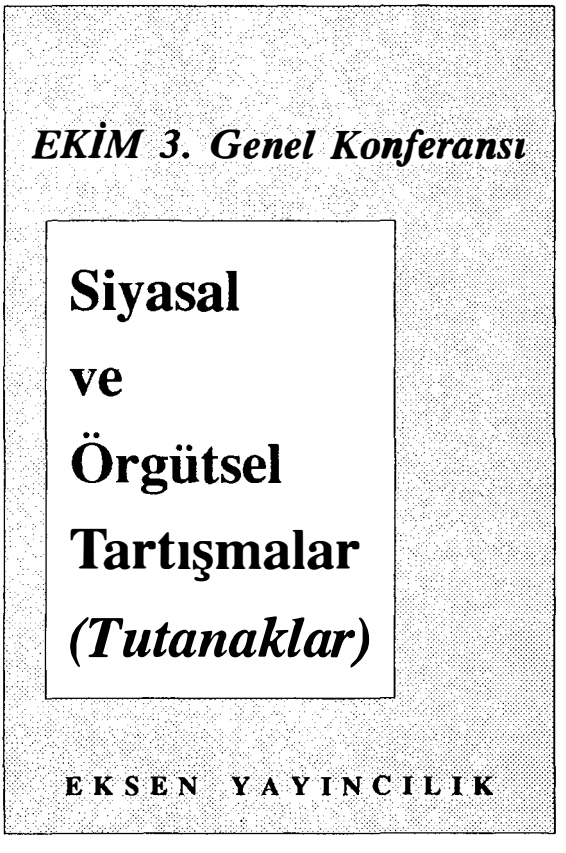
(İzmir İl Komitesi'nin Eylül '95 tarihli Raporu'ndan...)

EKİM 3. Genel Konferansı Tutanakları Yayınlandı

Örgütsel olgunluk ve politik özgüven

"Konferansımız, sorunlarımız ve sorumluluklarımız üzerine açık yürekli tartışmaların yürütüldüğü gerçek bir mücadele platformu oldu. Örgütümüzün bir an önce parti niteliği kazanmasını engelleyen ya da geciktiren sorunlar tüm açıklığıyla ortaya konuldu, zaaflar ve zayıflıkların üzerine gidildi. Bu devrimci tutum konferansımızın başarısını güvenceledi. Böylece, konferansımız şahsında, ideolojik ve örgütsel birliğimiz yeni bir düzeyde pekiştirilmiş oldu." (*EKİM 3. Genel Konferansı/Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler*, s.11)

Bu sözleri EKİM 3. Genel Konferansı Bildirisi'nden aktarıyoruz. Elinizdeki tutanaklar, bu sözlerdeki iddianın açık ve somut bir kanıtını oluşturmaktadır. Tutanaklar incelendiğinde görülecektir ki, komünistler konferans ya da kongre adı altında bir-iki günlük seremoniler değil, gerçek bir tartışma ve mücadele platformu oluşturmuşlardır. Orada herşey, örgüt yaşamını ve devrimci siyasal mücadeleyi ilgilendiren her konu, açıklıkla ve yüreklilikle tartışılmıştır. Türkiye'de bir komünist örgüt kültürü ve geleneğinin oluşmakta olduğunun iyi bir göstergesidir bu.

Konferans tartışmalarına ilişkin tutanakların burada olduğu gibi devrimci kamuoyuna sunulması, bu devrimci açıklık politikasının yeni bir halkasını oluşturmaktadır. Çok özel bazı sorunlar ile örgütün güvenliğini ilgilendiren bilgiler içeren parçalar dışında, konuşulmuş, tartışılmış, iç gerilimlere konu olmuş herşey burada okura tüm açıklığı ile sunulmaktadır. Türkiye devrimci hareketinde yeni olan bir diğer uygulamadır bu. Gizliliği ilgilendiren konular dışında, bir örgütün iç yaşamının tüm sorunlarını olduğu gibi kamuoyunun bilgisine, değerlendirmesine ve elbette eleştirisine sunmak olgusunun kendisi, komünist hareketin kazanmış bulunduğu örgütsel olgunluğun ve politik özgüvenin bir ifadesidir.

Elbette sözü edilen yenilik geleneksel devrimci harekete göredir. Yoksa komünistler için bu uygulamada bir yenilik yoktur. Komünistler daha en başından "Işık, daha çok ışık!" şiarıyla ortaya çıktılar ve açıklık ilkesini uyguladılar. Yaşadıkları kopuş sürecinin tüm belgelerini kamuoyuna sundular. Merkez Yayın Organları aynı zamanda örgüt iç yaşamının açık bir kürsüsü oldu. Sayısız "tatsız gerçeği" içeren "*İç Yazışmalar/İç Çatışmalar*" birkaç yıl önce okura sunuldu. Bunu EKİM 2. Genel (Olağanüstü) Konferansı tutanaklarının (*Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları*) yayını izledi. Bu devrimci tutum şimdi de 3. Genel Konferans tutanakları yayınlanarak sürdürülmektedir.

Kuşku yok ki, bu süreklilik, bu davranışın bir gelenek oluşturduğunu ve giderek bir kültüre dönüştüğünü kanıtlamaktadır. (...)

(Kitabın Sunuş yazısından...)

Bir yoldaşın politik özgeçmişi

EKİM ile örgütlü mücadeleye

Devrimci hareketle tanışınam ve devrimci fikirleri edinmem yoğun olarak çevremin etkisiyle gerçekleşti. Ailemin sosyal konumu ve kendini sosyal-demokrat olarak ifadelendirmesi, bende düzene ilişkin ilk tepkilerin oluşmasına yol açtı. Fakat bu çok doğal bir tarzda gelişen bir tepki idi ve hükümetteki sağ partilere karşıtlığın ötesine geçemiyordu. Bu süreçte sahip olduğum önemli bir avantaj ise, ailemin okuma alışkanlığı kazandırmak konusunda ısrarlı davranması idi. Onların çocuklarının gelecekte düzen kurumları içerisinde kariyer sahibi olmalarını sağlamak için okumamız konusunda gösterdikleri ısrar, benim için geliştirici bir noktayı da oluşturuyordu.

Aile fertlerinden birinin '89 yılında üniversiteye başlaması benim üzerimde oldukça büyük etki bıraktı. Üniversiteki yükselişin en yoğun olduğu bir süreçte katıldığı için, kendisinin yaşadığı gelişmeleri aynen bana da taşıdı. Bu dönem, sosyalizmle ilk tanıştığım, ne olduğunu bilmeden savunduğum, ama aynı zamanda geriye dönüp sosyalizmi ve kendimi sorguladığım bir süreç oldu.

Öte yandan bunlara çevremdeki burjuva ilişkilerin beni tatmin etmemesi ve rahatsızlık vermesi de eklenince, sistemli bir şekilde çevremde devrimci insanları aramaya başladım. Devrimci hareketlerle tanışınam liseye başlamamla birlikte gerçekleşti. İlk tanıştığım grup Dev-Yol çevresi oldu. Benim için sol içindeki gruplar arasındaki ayrımlar farketmiyordu. Yalnızca devrimcilerle beraber hareket etme isteği taşıyordum. Dev-Yol ile ilşkilerimin sürdüğü süreç içerisinde, onun savunduklarını, çizgisini öğrenmekle beraber, devrimci hareketi, farklı örgütleri tanımak için de çaba sarfediyordum.

Dev-Yol'cuların organik bir bağ kurulması konusunda ısrar etmelerine rağmen (gerçi Dev-Yol bir örgüt değildi), ben mümkün olduğunca geri duruyordum. Eğer bir hareketin içinde yer alacaksam, ideolojik-politik süreçlerine sahip çıkınam ve savunmam gerekiyordu. Ama Dev-Yol'da hiçbirini göremediğim için, süreç içinde ilişkilerim keskinleşmeye ve çatışmalar yaşamaya başladım. Dev-Yol ile ilişki kurmamdan kısa bir süre sonra amatör bir tiyatro topluluğunda çalışmaya başladım. Tiyatro grubu benim diğer devrimci gruplarla tanışmamın da önünü açtı. İlk olarak Devrimci Mücadele çevresiyle tanıştım. Dergi çevresiyle ilişkim, güncel siyasal konularda değerlendirmeler üzerinden şekilleniyordu. Fakat ne Dev-Yol'da ne de Devrimci Mücadele çevresinde bir örgüt anlayışı göremiyordum. İdeolojik-teorik düzeyimin oldukça geri olmasına rağmen, okuduğum az sayıda kitap ve devrimci romanlar üzerinden şekillenen bir örgüt fikri ve devrimci tarz vardı. Bu kesinlikle Dev-Yol ve Devrimci Mücadele'ye uymuyordu.

İşçi sınıfının öncülüğünden bahsedilmesine rağmen sınıfa yönelik özel bir çaba, politik bir saldırı söz konusu değildi. Fabrikalar yerine derneklerde ya da halk evlerinde örgütlenmeleri, devrim konusunda iddiasız olmaları, kitlesel politik bir mücadele yerine 1-2 kişiyi örgüt çeperine dahil etmeyi hedeflemeleri, beni onlardan yavaş yavaş uzaklaştırmaya başladı.

Lise ikinci sınıfa başladığımda örgüt yelpazesi de gittikçe genişlemeye başladı. EKİM ile tanışmamın ardından, TKİH ve TDKP ile aynı süreçte tanıştım. Devrimci radikalizm ve illegal örgüt fikri açısından, sonraki süreçte tanıştıklarım üzerinden, Dev-Yol ile olan tüm bağlarımı kopardım.

EKİM, tanımaya başladığım andan itibaren, bende özel bir yer tutmaya başladı. Diğer hareketlerle faşizmin Türkiye'ye geliş yılı (1950'ler mi, 80'ler mi?) üzerinden dar ve kısır bir tartışma yürürken, EKİM ile devrimci bir iddianın ortaya konulduğu, devrim perspektifinin tartışıldığı bir süreç yaşandı. İlk defa sosyalist devrimi duyuyordum ve EKİM'in devrimci-demokrat harekete yönelttiği

eleştiriyi görüyordum. Birikim açısından yetersiz olmama rağmen devrimci harekette gördüğüm bir takım rahatsızlık noktaları EKİM'in yayınlanan kitaplarında okuduklarımla kesişiyordu. Artık TKİH ve TDKP ile tartışmalarım sosyalist devrim üzerinden oluyor ve sosyalist devrimi henüz savunmadan troçkist damgasını yiyordum.

O güne kadar EKİM adında bir örgütü duymama rağmen, sonraki süreçte EKİM'i daha iyi bir şekilde tanımaya çalıştım. TKİH ve TDKP ile tartışmalarımın eksenini EKİM'in perspektifleri oluşturmaya başladı. Süreç içinde sürekli görüştüğüm hareketler tek tek azalmaya başladı.

Fakat hareketin tasfiyecilerle yaşadığı sürecin benim bulunduğum kente de yansıması nedeniyle, örgütsel-pratik alanda EKİM'i göremiyordum. Bu benim açımdan bir olumsuzluk olsa bile, ideolojik-politik çizgisi EKİM'e sempati duymamı sağladı.

Liseyi bitirdikten sonra, büyük bir heyecanla, hareketin yoğunlaştığı bir ilde bir EKİM'ci olarak mücadelenin içinde yeralma isteği duyuyordum. Fakat kısa bir süre içinde hayal kırıklığına uğradığımı söyleyebilirim. Hayal kırıklığı, bulunduğum birimde hareketin geldiği boyut noktasında değil, birimdeki faaliyete katılım konusundaydı. Hızla işleyen süreçler politik çalışma açısından yoğunluk gerektirirken, birim örgütüyle sistemli işlemeyen, sürekli kopan ve bir aya kadar varan sürelerde sağlanamayan ilişkilerle karşılaştım. Yaşanan bu süreç bende olumsuz etkiler yarattı. Rehavete ve atalete yol açması bunun en doğal sonucuydu. Ancak özellikle birim komitesine alınmamın ardından ciddi değişikliklerin yaşandığını söyleyebilirim. Komiteye girişim benim için ilerletici bir rol oynadı. Bu dönemi kendimde bir sıçrama evresi olarak görüyorum. Dolaysız ilişki, somut görevlerin verilmesi, daha yoğun çalışmaya girilmesi, üzerimdeki ölü toprağının atılması, sürecin en önemli özelliğiydi.

Özellikle Konferans Belgeleri'nde, kadro sorunları başlığında aktarıldığı gibi, genç kadrolara ihtiyaç olduğu, deneyimsiz olmalarına rağmen özel olarak görevlendirme yapıldığında ve yüklenildiğinde kazanımların büyük olacağı bakışı gerçekten önemliydi.

EKİM ile tanıştığım süreçten bu yana, herşeyden önce işçi sınıfının örgütlü mücadelesi konusunda yaptığı vurgu ve bunu devrim perspektifiyle birleştirmesi en önemli noktayı oluşturmaktadır. Sol harekette tasfiyeci dalganın yaşandığı koşullarda EKİM'in illegalite konusunda yaptığı vurgu, bu konuda gösterdiği ısrar, fakat bunu legal olanakların devrimci kullanımı ile birleştirme perspektifi canalıcı bir noktayı oluşturuyor.

Küçük-burjuva devrimciliğinden kopuşuyla beraber devrimci harekete yönelttiği en acımasız saldırılar EKİM'in üstünlüğünü bir kez daha ortaya koyuyor.

Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin devrimci çözümünün işçi ve emekçilerin sosyalizm mücadelesinden geçtiğini ortaya koyarak, EKİM, bir kez daha kendi misyonuna vurgu yapıyor. Fakat EKİM'in bugünkü durumuna sıçramasının gerisinde, kendisini sürekli eleştirmesi ve zaaf ve zayıflıklarını açık bir şekilde ortaya koymayı başarabilmesi yatmaktadır.

EKİM'in olumlulukları üzerinden ve benim EKİM ile beraber hareket etme isteğim üzerinden, önümüzdeki süreçte örgüt ile bağımı daha ileri aşamaya sıçratmak istiyorum.

S. A.

EKİM 3. Genel Konferansı

Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler

EKSEN Yayıncılık

Okurlardan / Yoldaşlardan...

İhtilalci sınıfı partisini bir an önce inşa etmeliyiz!

'80 sonrasında geleneksel devrimci hareket sınıfa yöneldi. Fakat bu yöneliş kendiliğindenciliğin ve kuyrukçuluğun sınırlarını aşamadı. Geçmiş yenilgiyi tahlil edip aşamadığı için, bugün önemli bir bölümü daha da geriye düştü ve legalizme boyun eğdi. EKİM'in döne döne vurguladığı gibi; *"15-20 yıldır ihtilalci sınıf partisinin hep kenarında dolaşanlar, bunu hala da çözemedikleri bugünkü koşullarda, tüm ilgi, dikkat ve çabalarını bu en acil ve belirleyici göreve yönelteceklerine legal bir partinin yararlarını saymakta yarışıyorlar."* (*Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi*) İllegal ihtilalci konumlanışıyla ve doğru perspektifleriyle sınıfa yönelen tek siyasal akım EKİM oldu.

Burada asıl altını çizmek istediğim nokta şudur. Her devrimci yükseliş beraberinde karşı-devrim sürecini de mayalar. Nitekim karşı-devrimin giderek kendini her alanda örgütlediğini, özellikle son dönemlerde sivil faşist çetelerin güçlenmeye başladığını görmekteyiz. İşte böyle bir dönemde işçi sınıfının illegal ihtilalci sınıf partisine sahip olamaması büyük bir şansızlıktır. İşçi sınıfının devrimci önderliği tüm bunları gözetmek, hazırlıklarını buna göre yapmak zorundadır.

Bir yandan sosyalizmin yenilgisinin ağır yükünü omuzlarımızda taşıyoruz. Öte yandan kapitalizm her geçen gün daha çok açlık, daha çok sefalet üretiyor. Milyonlarca işçiyi iliklerine dek sömürdüğü yetmiyormuş gibi, bir de bencilliği, rekabeti onlara dayatıyor. Kapitalizmin çürütücü barbarlığı toplumun her kesimini kendisiyle birlikte yokoluşa götürüyor. Bütün bunlar görev sorumluluklarımızın giderek daha da arttığını, işçi sınıfının ihtilalci partisini inşa etmek görevinin acilleştiğini gösteriyor. Hele de "legal platformları düzene boş bırakmamak" sözde kaygısıyla legalizmin güç kazandığı koşullarda, ihtilalci bir sınıf partisinin yakıcılığını çok daha derinden hissediyoruz, hissetmeliyiz

Böyle bir partiye sahip olmadan, karşı-devrimin örgütlü şiddetine legal ve düzen içi mevzilerde örgütlenerek karşı durmak mümkün olamayacaktır. Bizzat sermaye düzeni tarafından tasmaları çözülen faşist çeteler etkinlik alanlarını giderek genişletiyorlar. Kardeş Kürt halkının üzerine sürülen bu katiller, öte yandan bizim kapımıza, sokağımıza, fabrika bölgelerine kadar giriyorlar, afişleme yapıyorlar. Sınıf bilincinden yoksun işçiler senin karşına köpek işareti yaparak çıkmaya başlıyorlar "Legal alanları düzene boş bırakmamak" adına legalizme boylu boyuna uzananlar bu gelişmelere karşı hiçbir şey yapamayacaklardır. Onlar hiçbir zaman proletaryanın kızıl bayrağını açarak sermayeye karşı cepheden bir saldırı örgütleyemeyeceklerdir.

Tüm bunlar EKİM'in görev ve sorumluluklarının daha da ağırlaştığını ortaya koyuyor. 3. Genel Konferansımızın da ortaya koyduğu gibi, pratik-politik cepheye daha bir yüklenmek, işçi sınıfının illegal ihtilalci partisini bir an önce inşa etmek zorundayız.

EKİM ile partiye, parti ile devrime, sosyalizme!

A. Arif/Komünist bir işçi

8. madde saldırısı

Yeni kriz koalisyonunun hızla gerçekleştirdiği icraatlardan biri de Terörle Mücadele Yasasının 8. maddesinde yapılan değişiklikler oldu. Saldırıların arttırılmasından başka bir anlam ifade etmeyen bu değişiklikler esasa ilişkin değildir.

Burjuva hükümetlerin her "demokrasi" şovu, sermayenin saldırılarına zemin düzeltmedir. Kitleleri beklentiye sokararak mücadele ateşini soğutmaya, böylece onları hazırlıksız yakalamaya hizmet eder. Nitekim yayılmaya çalışılan hayallerin tam tersine, tıpkı TMY'nin çıkarılmasında olduğu gibi, 8. maddede yapılan değişikliklerle düşünce açıklamaya yönelik saldırılar daha da ağırlaştırılmıştır. Kitaplar, hatta sözlükler bile süreli yayın kapsamına alınmış, para cezaları ve yayıncılara yönelik cezalar artırılmış, sansürün kapsamı radyo ve TV'leri içine alacak şekilde genişletilmiştir. "Bölücü içerikli gösteri ve yürüyüşler" deyimi, politikleşme eğilimi gösteren işçi sınıfı ve emekçi hareketine yönelik tehditleri anlatmaktadır.

Bu aynı süreçte burjuvazi, sınıf hareketini, bir yandan devlet terörü, diğer yandan sendikal ihanetle söndürmeye çalışmaktadır. 15 Ekim

Ankara mitingine yöneltilen devlet terörü ve ardından Türk-İş'in satış sözleşmesini imzalaması bunun son örneklerindendir. Ama burjuvazinin sınıf hareketinin bastırılmasın yönelik planları daha kapsamlıdır. 8. madde değişikliklerinde hatırlatılan tehditler işin bu cephesini anlatıyor. "Her ne yolla olursa olsun" sınıf hareketine taşınmaya çalışılan sosyalist propagandanın önüne geçilmeye, işçi sınıfının politikleşmesi engellenmeye çalışılıyor.

İşçi sınıfının daha fazla politikleşmesi, iktidara daha fazla yaklaşması demektir. Burjuva iktidarının ise sonunun daha fazla yaklaşması... Öyleyse 8. madde saldırısına verilecek en iyi yanıt, sınıf hareketinin politikleşmesi için mücadeleyi yükseltmek ve işçi sınıfını iktidara taşıyacak illegal-ihtilalci sınıf partisini en kısa zamanda inşa etmektir.

S. Ersin/İstanbul

Bir ilk deneyim

25 işçinin çalıştığı küçük bir konfeksiyon atölyesinde makinacı olarak çalışan bir işçiyim. En son çalıştığım işyerinden 8 arkadaşımla birlikte işten atıldık.

Bu tür işyerlerinde olduğu gibi, zorunlu mesai, düşük ücret, kötü çalışma koşulları vb. hepimizi olumsuz etkiliyordu. En çok da maaşlarımızı zamanında alamamak bizi zorluyordu. Hiç kimse durumdan hoşnut değildi, ama kendi başına da bir şey yapamıyordu. 13 arkadaş olarak aramızda konuştuk. Paramızı alamadığımız koşullarda işi bırakma kararı verdik. Ertesi gün işverene paramız zamanında verildiğinde işe başlayacağımızı bildirdik. İşveren bize hakaretler yağdırarak derhal işyerini terketmemizi istedi. Ortaklardan birisi ise bir kaç arkadaşımızı tokatladı. Bu tutum karşısında tam anlamıyla şaşkınlığa uğramıştık. Daha önce böyle bir durumla karşılaşmamıştık. Ne yapacağımızı bilmeden işyerinden ayrıldık. İşyerinden ayrılırken işveren paramızı da vermeyeceğini söylemişti. Bunun üzerine iki arkadaşımız işverenle görüşmeye gitti. Diğerleri başka bir atölyede çalışmaya başladı. Bu arada işveren çalıştığımız koşullarda paramızı ödeyeceğini söylemişti. İşçilerden ikisi daha gitti. Birliğimiz bozulmuştu. Diğer arkadaşlar da paralarını alabilmek için geri döndüler.

Başlangıçta nasıl davranacağımızı ve nasıl bir tutum belirleyeceğimizi konuşup planlamamıştık. Diğer işçilerle birlikte hareket etmek için hiçbir girişimimiz olmamıştı. Bu nedenle gelişmelere müdahale edemedik. Oysa daha başından birliğimizi bozacak girişimlerin önüne geçmemiz gerekiyordu. Bu bizim için bir ilk deneyim oldu ve bir kaç gün içinde gelişen bu olay bize örgütlü mücadelenin önemi konusunda çok şey öğretti.

Ekimci bir genç işçi/Adana

Yozlaşma ve bunalım

Çarpık bir sistem olan kapitalizm, hastalıklı bir toplum, bireysel çırpınışlar içinde ruhsal çöküntüye uğramış insanlar yaratmaktadır.

Bir yandan yoğun bir emek sömürüsü gerçekleştirilirken, diğer yandan insanların beyinleri burjuva ideolojisi ile uyuşturularak sistemin devamlılığı sağlanır. Burjuvazi kendisi için her türlü özgürlüğü kullanır. İşçilerin ve emekçilerin payına düşen ise tüm duygularının, özlemlerinin ve hayallerinin bastırılmasıdır. Çocukluktan itibaren yaşanamayan duygular, elde edilemeyen istekler, aile baskısı, iyi beslenememek vb. sonuçta her bakımdan sağlıksız bireyler yaratır. Yozlaşma toplum düzeyine yayılır. Ruhsal bozukluklar yaygınlaşır.

Kapitalizmin yarattığı bireyci, yoz, çıkarcı kişilikten kopmak ve ruhsal bakımdan sağlıklı bireyler olabilmek, devrimci mücadeleye girmekle mümkündür. Ancak düzenden gerçek anlamda kopmayı başaramayan devrimci sempatizanlar, yoğun ekonomik zorlukların yamsıra burjuva ideolojik saldırının etkisiyle zayıflıklar gösterebilmektedirler. Bu zayıflıkların üzerine gidilemediğinde, kapitalist toplumun yarattığı yalnızlık duygusu devrimci bir örgütlülük içinde aşılamamakta, bunalımlı kişilik yaşamaktadır. Devrimci bir örgüt bu konuda bilinçli bir müdahale içinde olabilmelidir.

Kapitalist yozlaşmaya karşı sosyalizm mücadelesine!

Onur Yiğitcan/İstanbul

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Mahalli Örgüt Bildirilerinden...

Mücadele bayrağını yükselt!

Üniversitelerimizde yeni "eğitim" ve "öğretim" yılına, sömürgeci sermaye iktidarının kapsamlı saldırılarıyla giriyoruz. %350'lere varan "har(a)ç zamlarıyla emekçi sınıflardan gelen öğrencilerin eğitim alma şansları azaltılırken, bir şekilde bu imkanı elde edebilmiş, sonrasında tanığı olduğu sömürü ve baskı nedeniyle düzene nefreti artmış öğrencileri terörle etkisizleştirebilmek için resmi-sivil terör aygıtlarına Özel Güvenlik Birimlerini (ÖGB) eklemeye hazırlanıyor.

Sermaye devletinin, bugüne dek kurup, "özel" olarak adlandırdığı tüm kurumlar; işçiler, emekçiler ve gençlik için cinayet, işkence ve katliam anlamına geldi. Özel harp dairesi, özel harekat timi, özel polis timi vs. tüm "özel" güçler, Maraş, Sivas katliamlarının, Gazi'deki emekçi halka yönelik provokasyon girişiminin ve Kürdistan'daki aşağılık kıyının ve diğer kapitalist barbarlıkların sorumlusudur. ÖGB'lerin tüm bunlardan farklı bir kimlik taşıyacağını sanmak saflık olacaktır.

Üniversite gençliği, sermayenin saldırılarına karşı direnen işçilerin, emekçilerin ve liselilerin mücadelesine aktif destek vermeli, onlarla birlikte, birleşik-militan ve politik bir mücadele barikatı örmek için çaba sarfetmelidir. İşçi sınıfının yükselteceği kızıl bayrak altında mücadeleye girişmek tüm ezilen kesimler için olduğu gibi gençliğin de de tek kurtuluşudur.

Komünist Öğrenciler imzasıyla Ankara EGK'nın dağıttığı bildiriden (Ekim '95)...

Direniş ateşini körükle, kavga bayrağını yükselt!

12 Eylül faşist darbesinden bu yana devrimci tutsakların maruz kaldığı baskılar hiç azalmadı. Tutsakların devrimci onurunu, siyasal kimliklerini çiğneyebilmek için sayısız metod ve saldırı biçimi denendi. Fakat tüm çabasına rağmen sermaye devleti amaçlarında başarılı olamadı. Her saldırı, bedeli fazlasıyla ödenerek geri püskürtüldü.

Bu durumu bir türlü içine sindiremeyen sermaye devleti, uzun zamandır devrimci tutsakları geriletmeyi hedefleyen bir saldırının hazırlığı içindeydi. Nihayet 21 Eylül'de Buca Cezaevi'ndeki tutsaklara yönelik vahşi bir saldırıya girişildi. Devrimci iradenin, dayanışmanın ve kavga yoldaşlığının duvarlarına çarpan saldırı, döndü ve sermayenin kendisini vurdu. Zira üç devrimcinin şehit olduğu, onlarcasının yaralandığı saldırı karşısında, devrimcilerin gösterdiği kararlılık, barikat ateşini tüm cezaevlerine yaydı. Türkiye'de ve Kürdistan'daki zindanlarda tüm devrimci tutsaklar bedenlerini açlığa yatırarak, sermaye zulmüne karşı siper yaptılar gövdelerini.

Sermayeyi geriletmenin yolu direniş ve kavgadan geçer. İşte Ümraniye tabutluğu! Komünist ve devrimci tutsakların "Ümraniye'nin boşaltılması" talebi devlet tarafından kabul edildi. Bu devrimci onurun ve iradenin zaferidir.

EKİM Ankara İl Örgütü'nün Kasım '95 tarihli bildirisinden....

Faşist çeteler her yerde sermayenin hizmetinde

Ağzı salyalı bu it sürüleri Avrupa'nın değişik ülke ve kentlerinde bizzat Türk Konsoloslukları aracılığı ile sokaklara salınarak "Kahrolsun Kürtler, Kahrolsun PKK, Kürtlere ve Komünistlere Ölüm!" nidaları ile yurtseverlere ve devrimcilere saldırmaktadırlar. Amaç son derece kirli bir oyun, yani iki kardeş halkı birbirine düşman yaparak kör ve gerici bir çatışmanın içine çekmektir.

Kürt ve Türk İşçileri, Gençler;

Halkların kardeşliğini ve dostluğunu dinamitlemeye çalışan bu faşist mafya çetelerine ve onların tasmalarını elinde tutan faşist sermaye devletinin provokasyonlarına sessiz mi kalacağız? Hayır! Tam da onların anladığı dilden, haklı ve muşru devrimci şiddet ile bu saldırıları geri püskürtmeli, faşist yuvaları ve örgütlenmeleri dağıtmalıyız. Emek ordusunun bireyleri arasında gerici-ulusal düşmanlık yaratmaya çalışanların bu heveslerini kursaklarında bırakmak için devrim ve sosyalizm bayrağı altında birleşelim! Türk ve Kürt halklarının gerçek kardeşliği için Birleşik Sosyalist Cumhuriyetler Birliği mücadelesini yükseltelim!

EKİM Yurtdışı Örgütü'nün bildirisinden...

girişimleri -Türkistan'da, Baltık Filosunda ve Karadenizde, gemiye azıya almış uzun karşı-devrim yıllarında ve işçi sınıfı hareketinde görülen suskunluktan sonra, yeni bir devrimci hızlanışın başlamış olduğunun *nesnel* kanıtları.

Bu devrimci hızlanış, Dördüncü Duma seçimleriyle, bütün partilerle siyasal eğilimlerin şu ya da bu biçimde, siyasal duruma ilişkin *genel* değerlendirmelerini ortaya koymak *zorunda* oldukları günlerle aynı zamana rastlıyor. Şimdi, eğer siyasal hedeflerimizi, küçük grupların sofuca dilekleri olarak değil de işçi sınıfının hedefleri olarak çözümlemek istiyorsak, eğer programlarımızla seçim bildirgelerimizi, yığın savaşımının gerçekleriyle ve bu toplumdaki *tüm* sınıfların eylemleriyle karşılaştırarak doğruluklarını marksist bir yolda sınamak istiyorsak, aynı zamanda öteki seçim bildirgelerini de yığınların *bu devrimci hızlanışında*, bu mihenk taşında denemeliyiz. Çünkü sosyal-demokratlar için seçimler, özel bir siyasal işlem değildir, binbir türlü vaatte bulunarak sandalye kazanmaya çalışmak değildir, ama sınıf bilinci olan proletaryanın siyasal dünya görüşünün ilkelerini ve temel isteklerini savunmak için özel bir fırsattır.

Kara-yüzlerden Guçkov'a kadar bütün hükümet partilerinin programları ve seçim bildirgeleri, kuşkuya hiç yer bırakmıyor. Hepsi açıkça ve düpedüz karşı-devrimcidir. Herkes biliyor ki, bu partilerin sadece işçi sınıfı ve köylü arasında değil, burjuvazinin geniş kesimlerinde *bile* gerçek önemi olan tek tutamakları yoktur. Bu kesimler hemen hemen tüm olarak oktobristlerden yüz çevirmişlerdir.

Liberal burjuva partilerinin programları ve seçim bildirgelerinin bir bölüğü hemen hemen resmen (müslüman grubun seçim bildirgesi) yayınlandı, bir bölüğü ise "büyük" siyasal basın aracılığıyla oldukça doğru olarak biliniyor (Terakki Partisinin ve kadetlerin seçim bildirgeleri). Bütün bu bildirgelerin ve programların *özü*, boşboğaz kadet Gredeskul'un açıklamalarında hiç kimsenin taklit edemeyeceği biçimde ifadesini buldu, *Reç*'te yayınlandı ve oradan da marksist basına ulaştı.

Gredeskul, görüşlerini "Rusya'nın yeni bir devrime *gerek duyduğu* iddiasının kamuoyu önünde *reddi*" diye ifade ediyor. Devrimcilerin bildirgesiyle (başlarında kadetlerin bulunduğu) liberallerin *gerçek* seçim bildirgesini, aradaki farkı göstermek üzere karşılaştıran ve "gereksindiğimiz şey *sadece* sakin, kararlı, kendine güvenli *anayasal* çalışmadır" diyen de oydu.

"Gerçek seçim bildirgesi" sözlerinin üzerine basıyoruz, çünkü Rusya'da, bütün burjuva ülkelerinde olduğu gibi, seçim bildirgelerinin çoğu sadece *vitrin süsüdür*.

İşin özü, Bay Gredeskul'un (ender bir dürüstlükle) itiraf ettiği şeydedir. Liberal monarşist burjuvazi yeni bir devrime *karşıdır, yalnızca* anayasal reformları savunuyor.

Oysa sosyal-demokratlar ısrarla, burjuva demokratlar (narodnikler) ise çekine çekine yeni bir devrim "gereği"ni yüce tutuyorlar, böyle bir devrim için propaganda yapıyorlar. *Yığınsal savaşım* hızlanmaya *başlamış bulunuyor*. Devrimci sosyal-demokratlar bu hızlanışı artırıp güçlendirmeye çalışıyorlar, daha üst bir düzeye, *devrim* aşamasına yükselmesine yardım ediyorlar. Buna karşılık reformcular, hızlanışı, sadece bir "canlanış" olarak görüyorlar; siyasetleri anayasal ödünler, anayasal reformlar koparmayı amaçlamış bir siyasettir. Şu halde, Rus tarihinin bu "aşamasında" da burjuvazi ve proletarya, "halkı", yığınları etkileme savaşımına girişmişlerdir. Bu savaşımın nasıl bir sonuç vereceğini kimse önceden söyleyemez, ancak *bu* savaşımda RSDİP'in alması gereken yer konusunda da hiç kimsenin kuşkusu olamaz.

İşte, *partinin* seçim bildirgesi ve tasfiyeci Konferans tarafından seçilen "Hazırlık Kurulu"nun önceki gün yayınladığı seçim bildirgesi ancak ve ancak bu düşüncenin ışığında değerlendirilebilir.

Partinin, Ocak Konferansından sonra, Merkez Yönetim Kurulu tarafından yayınlanan seçim bildirgesi, nisan ve mayıs olaylarından *önce* hazırlanmıştı. Bu olaylar, bildirgenin doğru olduğunu tanıtladı. Tüm seçim bildirgesinde başından sonuna dek tek tema vardır -*bugünün* Rusyası'nda anayasal reforları'n, ütopya ve umutsuz çırpınışlar olarak eleştirisi ve devrim propagandası. Seçim bildirgesinin sloganları *tam* öyle bir yolda biçimlendirilmiştir ki, devrimci amaçlar kusursuz bir açıklıkla ifade edilmiş, bu sloganların anayasal reform vaatleri sanılması kesinlikle olanaksız hale getirilmiştir. Partinin seçim bildirgesi, devrimci sosyal-demokratların doğrudan doğruya, *yüzbinlerce* siyasal grevciye, mujik silahlı kuvvetlerindeki milyonların ön saflarında bulunanlara yönelttiği bir *çağrıdır*. Bu bildirge, onlara, bir ayaklanmanın amaçlarını *anlatmaktadır*. Devrimci bir parti, seçim bildirgesi için bundan daha iyi bir sınama olanağının düşünü dahi göremez; bildirgenin, parti açıklamalarına, mayıs grevleri ve haziran ve temmuzdaki askeri ayaklanma girişimleriyle verilen yanıtla, yani deneyimle doğrulanmasından daha iyisini hayal bile edemez.

Tasfiyecilik Üzerine, Sol Yayınları, s.257-59 ve s.264-67

Seçimler ve devrimci sınıf tutumu

V. İ. LENİN

Acımasızca bir eza-cefaya, toplu tutuklamalara karşın, seçimler arifesinde Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisi, öteki partilere bakışla daha açık, daha başka, daha keskin bir programla, taktiklerle ve bildirgeyle ortaya çıktı.

Ocak 1912'de RSDİP'in Bütün-Rusya Konferansı, karşı-devrimin karanlık günlerinde partinin yürüttüğü ideolojik ve siyasal çalışmaların sonuçlarını toparlayıp biraraya getirmişti. Konferans kararları, günün ivedi bütün sorunlarına yanıt getirdi. Bu kararlar sayesindedir ki, seçim bildirgesi sadece son bir açıklama niteliğinde oldu. Bildirge, Rusya'da Merkez Yönetim Kurulu tarafından yayınlandı, sonra bütün yerel örgütleri tarafından yeniden bastırıldı. Tüm burjuva basını Konferansı haber vermiş, bazı kararlarını yayınlamıştı.

Konferanstan bu yana geçen altı aylık süre içinde, Konferans kararlarını açıklamak ve uygulamaya koymak amacıyla çalışmalar yapıldı. Bu çalışmalar parti basını aracılığıyla, düzinelerle rapor yayınlanmasıyla, nisanda ve mayısta yapılan toplantılar ve fabrika gruplarındaki yüzler ve yüzlerce konuşmayla yürütüldü. Partinin sloganları -cumhuriyet, sekiz saatlik işgünü, taşınmaz mallara el konulması- tüm Rusya'ya yayıldı ve önde gelen proleterler tarafından kabul edildi. Yığınların devrimci kabarması, bu kabarmanın grevlerden, toplantılardan tutun da silahlı kuvvetlerdeki isyanlara kadar bir dizi olayda ifadesini bulması, bu sloganların doğru ve yaşamsal olduğunu kanıtladı.

Partimiz seçimleri yeter ölçüde kullanmış, seçimlerden yeter genişlikte yararlanmış bulunuyor. Polis ne tür bir "yorum" yaparsa yapsın, Dördüncü Duma (rahipler ya da başkaları tarafından) ne ölçüde çarpıtılırsa çarpıtılsın, *bu* sonuç artık yok sayılamaz. Elifi elifine patinin ilkeleri doğrultusunda düzenlenen propaganda, her yerde başarıyla yürütülmüş ve sosyal-demokratların tüm seçim kampanyasının *tonunu* belirlemiştir.

Burjuva partileri alelacele ve tam bir savruk edasıyla, seçmenlerin gözünü boyamak için, vaat dolu "seçim bildirgeleri" yazıyorlar. Liberallerin ardından giden tasfiyeciler de, şimdi *yasal* bir "seçim bildirgesi" tasarlıyorlar. Tasfiyeciler, kendi şaşkınlıklarını, dağınıklıklarını, ideolojik ilke yoksunluklarını, saygın, yasa-tanır bir "seçim bildirgesi"yle örtmeye çalışırken, yasal, sansürlü basında da seçim bildirgeleri hakkında yaygarayı basıyorlar.

"Seçim için" bildirge değil, ama *devrimci sosyal-demokrat* bildirgeyi uygulamak için seçimler! - İşçi sınıfının partisi konuya böyle bakıyor. Seçimlerden bu amaçla esasen yararlandık, sonuna kadar da yararlanacağız. Rus Sosyal-Demokrat İşçi Partisinin devrimci bildirgesini, taktiklerini ve programını savunmak için en gerici çarlık Dumasını bile kullanacağız. Gerçekten değerli olan bildirgeler, tasfiyecilerin yaptığı gibi alelacele sırf laf olsun diye gürültülü bir reklam olarak hazırlanmış bildirgeler (özellikle yasal olanlar) değil, ama hareketin *tüm* sorunlarına *tam* yanıt veren, uzun sürmüş *devrimci* uyandırma çalışmalarını tamamlayan bildirgelerdir.

Parti yeniden kurulalı altı aydan fazla zaman geçmiş bulunuyor. Parti, akılalmaz güçlüklerin üstesinden gelerek, en şiddetlisinden eza ve cefayla karşılaşarak, şu ya da bu bölge merkezinde ya da ortak merkezinde -Merkez Yönetim Kurulu- çalışmaları kesintiye uğrayarak, ama her ne olursa olsun kesinlikle ileriye giderek gelişiyor, yığınlar arasında çalışmalarını ve etkisini genişletiyor. Çalışmaların genişletilmesi *yeni bir biçimde* oluyor: Gizli ve sınırlı olan ve eskisine bakışla kendini daha çok saklayabilen yasa-dışı çekirdeklere ek olarak, daha geniş, yasal bir marksist propaganda yapılıyor. Partinin uzun zamandan beri dikkati çektiği ve tanıdığı, yeni koşullar içinde yeni devrimci hazırlığın ayırdedici niteliği işte budur.

*

Rusya'da devrimci hızlanış, kendini, 1912'nin ilk yarısında açıkça belli etti. Fabrika sahipleri tarafından yapılan hesaplara göre, ilk beş ay içinde siyasal grev yapan işçilerin sayısı 515.000'e ulaştı. Özellikle önem taşıyan bir belge, St. Petersburg işçilerinin, Merkez Yayın Organı, no 27'de yeniden tam metin olarak basılan 1 Mayıs çağrısı, grevcilerin kullandığı sloganların yapısı, işçi istekleri, gösterilerinin, toplantılarının siyasal içeriği, vb. konusunda bazı bilgiler sağlıyor.

Bu unutulmaz günlerde St. Petersburg işçilerinin kullandıkları sloganlar reformcu değil, devrimci sosyal-demokrat sloganlar: Bir kurucu meclis, sekiz saatlik işgünü, taşınmaz mallara el konması, çarlık hükümetinin devrilmesi ve demokratik bir cumhuriyet.

İsyanlar ve askerlerle denizcilerin isyan

(Devamı s.23'te)